

NOWA

RZECZPOSPOLITA

Jutrzejszy numer „Nowej Rzeczpospolitej“ przyniesie wywiad z JEm. ks. kardynałem Alfredem Baudrillart, Kardynałem Francji, członkiem Akademii Francuskiej, Kawalerem Wielkiej Wstęgi Orderu Odrodzenia Polski, udzielony specjalnie korespondentowi „Nowej Rzeczpospolitej“ w Paryżu.

Po rozstrzelaniu Jenukudze

Stalin nie może się pokazać w Gruzji

Specjalne „terytorium urlopowe“ pod Moskwą

(Od własnego korespondenta „Nowej Rzeczpospolitej“)

LONDYN, 21.5. Jak donoszą z Moskwy sensacja tamtejszych kół politycznych i korpusu dyplomatycznego stała się wiadomość, że po raz pierwszy od 10 lat Stalin nie wyjedzie na swój zwykły urlop doroczny do Soczji (w Gruzji).

Do miejscowości tej Stalin udawał się zwykle bezpośrednio do pierwszo - majowej rewii na Placu Czerwonym w Moskwie, gdyż późniejszy wyjazd, ze względu na panujące w tej miejscowości niezwykle upały nie mógł wchodzić w rachubę.

Normalnie na okres pobytu Stalina agenci GPU wysiedlali do prostu ludność wiosek okolicznych w promieniu kilkudziesięciu kilometrów od Soczji. W

tym roku jednak te zarządzenia ochronne ukazały się niewystarczające. Jak bowiem stwierdził Jeżow, szef GPU, który kategorycznie sprzeciwił się wyjazdowi Stalina, w Soczji wykryto wielkie sprzyświeżenie na życie czerwonego dyktatora Rosji.

skutkiem czego aresztowano przeszło 200 osób, z których część została już rozstrzelana.

Należy podkreślić, że Gruzja, (mówimy tu naturalnie tylko o „czerwonej“ Gruzji), była do ostatka wierna Stalinowi. Pozo (Dokończenie na str. 2-ej).

Wielki przemysł w ofensywie

Sensacyjne pogłoski prasowe

Jak donosi Agencja Społeczno-Informacyjna, wielki przemysł uaktywnił się politycznie.

Pierwszym krokiem tej działalności ma być akcja prasowa, przy czym zostało już wyasyguowane 175.000 zł na reorganizację znanego organu wielkiego przemysłu „Kurier Polskiego“. Reorganizacja idzie w kierunku zwiększenia obłężności i nakładu „Kuriera“ oraz rozbudowania jego działów.

Wielki przemysł odgrodził się ma również od konserwatystów, którzy ostatnio postawili na ruchy narodowe.

Jednocześnie zachowana zostanie daleko idąca rezerwa wobec OZN.

Doboszyński chory

Skazany w głośnie sprawie o marsz na Myślenice inż. Adam Doboszyński, który przebywa w więzieniu lwowskim na Brygidkach, przeniesiony został w ostatnich dniach do szpitala więziennego, wskutek zapadnięcia na grype. Jak wiadomo, termin odbycia 2-cho lat aresztu mija inż. Doboszyńskiemu dn. 17 czerwca.

Rozstawienie graczy

na rzecz Polska-Irlandia

w dniu 22 b. m., o godzinie 17 m. 30

Polska

- Dytko
- Wodarz
- Gałeczki
- Wilimowski
- Madejski
- Nytz
- Scherfke
- Szczepaniak
- Piontek
- Góra
- Piec I

Irlandia

- Flanagan
- O'Reilly
- Dunne
- Gorman
- Davis
- O'Mahony
- Mackenzie
- Carey
- Gaskins
- O'Keefe
- Turner

Zza kulis „dyscypliny“ wojskowej w Berlinie

Szef Gestapo spoliczkowany

za kłamliwy proces przeciw gen. von Fritschowi

(Telefonem od własnego korespondenta)

KOPENHAGA 21.5. Korespondent „Politiken“ z Berlina p. Jederlund, pomimo, jak wiadomo, bardzo ostrej cenzury niemieckiej, telefonuje o zdarzeniu, którego niezwykle sensacyjnie kulisy poruszyły do głębi całą opinię niemiecką, a w szczególności kół wojskowe.

W dniu wczorajszym były generalissimus armii niemieckiej generał - porucznik von Fritsch, jeden z najbardziej cenionych

wojskowych w Niemczech wystąpił sekundantów szefowi Gestapo von Himmlerowi. Pojedynek, który miał się odbyć w dniu dzisiejszym z rana nie doszedł do skutku z powodu wyrażnego zakazu kanclerza Hitlera. Kanclerz Hitler nieomal w ostatniej chwili wystąpił swego osobistego adiutanta, majora Bruicknera do Himmlera i gen. Fritscha z wyraźnym zakazem odwołania pojedynku.

Istotna sensacja tkwi jednak w momentach zakulisowych całej sprawy.

Generał porucznik von Fritsch został, jak wiadomo spensjon-

wany równocześnie z marszałkiem von Blombergiem, mimo to nie przestał być uważany w niemieckich kółach wojskowych za jednego z najlepszych (Dokończenie na str. 2-iej)

Krew na polnej ścieżce

Smiertelny spór o miedzę

Od dość dawna kłócili się z sobą za mieszkali w sąsiedztwie we wsi Julianowo w pow. grójeckim Henryk Bis i Szczepan Lenard. Szło im o ścieżkę, która zdaniem jednego z nich była źle wytyczona, zajmując jakoby jakiś skrawek ziemi cudzej. Jeden z gospodarzy stale ścieżkę zaorywał drugi ją ubijał.

Na tym tle doszło znowu do awantury, która tym razem skończyła się krwawo. Bardziej krewki Bis dobył rewolweru i zaczął strzelać. Lenard trafiony kilku kulami, leży we krwi

tracąc przytomność. W agonii odwieziono go do szpitala.

Na odgłos strzałów przybiegli sąsiedzi, usiłując dokonać nad mordercą samosądu, i gdyby nie kilku rozsądniejszych gospodarzy, byłoby Bisa ukamienowali. Pobitego, krwią zbroczonego zabójcę policja odwoziła na posterunek.

Pełna tabela loterii w II-gim wydaniu

Jasno i okwarcie
Bariera czeskosłowacka

(h) Za dwadzieścia cztery godziny w Czechosłowacji rozegra się pierwszy etap walki między państwem czeskim, a rozsadzającą je, z polecenia Berlina, partią Henleina.

Trzecia Rzesza przechodzi obecnie do ofensywy na wszystkich frontach. Nie rezygnując z tradycyjnego już „Drang nach Osten“, montuje z olbrzymim nakładem sił — „Drang nach Süden“ — marsz na południe. Poprzez Sudeckie i niziny nad Weltau — do żywnych pól węgierskich i jugosłowiańskich, do łanów pszenicy i tródel nastowych Rumunii.

Zboże i ropa naftowa — to dwa surowce, niezbędne Niemcom do życia, a przede wszystkim — do przetrwania długotrwałej wojny. Nikt już bowiem, po eksperymentach hiszpańskim, nie wierzy w błyskawiczne zwycięstwo, oparte na masowym nalocie bombowców i niespodziewanym ataku pancernych, zmotoryzowanych dywizji.

To jest najbliższy cel Rzeszy, za którym kryje się dalszy: dośięp do Adriatyku — rozbudowa państwa od morza do morza.

W poprzek tej drogi leży bariera czeskosłowacka. I tu kryje się klucz akcji henleinowskiej i polityki Berlina. Hitler nie ma zamiaru podbijać Czechosłowacji — chce tylko, by otworzyła się dla niego, jak wygodny szlak tranzytowy. (Dokończenie na str. 2-iej).

Kto z naszych szanownych prenumeratorów nie uiścił jeszcze opłaty za abonament na m. maj dla uniknięcia przerwy w dostawie wnienn opłaty tej zaraz dokonać. Konto rozrachunkowe nr 218

WYDAWNICTWO
NOWEJ RZECZPOSPOLITEJ

Plotka i sprawa Karno

Niezwykła sensacja w lwowskim świecie muzycznym

LWÓW, 21. 5. (Tel. wł.). Polski świat muzyczny ma nie lada sensację. Źródło jej tkwi w Warszawie, ale rozgrywa się w sądzie karnym aż we Lwowie.

Znany meloman we Lwowie, dr Schafer, zajmujący się sprawami Małopolskiego Tow. Muzycznego i utrzymywany przez nie konserwatorium, rozmawiając z muzyczką p. dr Zofią Lissą na temat poparcia dla konserwatorium ze strony Min. WR i OP miał się wyrazić, że nauczyciel muzyki dr Józef Koffler wszystko wyjedna. A to dlatego, że dr Koffler zna dobrze głównego referenta muzycznego Min. WR i OP, dra Stefana Lidzkiego - Siedzińskiego. Miał nadto dodać, że dr Koffler wpływ swój uza-

adniał tym, że był pomocny p. Lidzkiemu - Siedzińskiemu podczas jego studiów na uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie, gdzie p. Lidzki - Siedziński w r. 1922 uzyskał tytuł „doktora” na wydziale filozoficznym.

Nie wiadomo w jaki sposób powstała plotka, jakoby doktorską pracę (dyseratację) p. Siedzińskiego miał napisać dr Józef Koffler.

O swej rozmowie z p. drem Schaferem, p. dr Lissa opowiedziała w szkole muzycznej p. Niemcewskiej, skąd znów dowiedział się o tym muzyk z Katowic, p. Centner i z kolei zawiadomił o wszystkim p. dra Stefana Lidzkiego - Siedzińskiego.

Ten zwrócił się listownie do dra Schafera o wyjaśnienie, a dr Schafer w odpowiedzi powołał się na słowa dra Kofflera. Wtedy dr Lidzki przytoczył ustępy listu dra Schafera w liście do dra Kofflera, a dr Koffler wniósł przeciwko dr Schaferowi skargę o zniewagę do nru akt VII kg 361/38.

Sąd lwowski zwrócił się do sądu

warszawskiego o przesłuchanie dra Siedzińskiego i sąd warszawski wezwał świadka na dzień 19 lutego 1938 r. do nru akt kps. 412/38. Jednak Min. WR i OP pismem z nr 483/38, które podpisał p. Zawistowski zawiadomiło sąd, że p. dr Stefan Siedziński wyjeżdża służbowo z Warszawy. Rzeczywiście w dn. 20 lutego główny referent muzyczny Min. WR i OP p. dr Siedziński bawił we Lwowie, gdzie za odpowiednim wynagrodzeniem dyrygował koncertem w lwowskiej Filharmonii. Dlatego przesłuchano go dopiero 11 marca br., po czym akty powróciły do Lwowa.

Na rozprawie przed sędzią Mazurkiewiczem w dniu 20 maja dr Schafer zaprzeczył choćby pozorom swej winy i rozprawę odroczone, celem przesłuchania świadków.

W kołach muzycznych, które z napięciem wyczekują epilogu procesu — licy jak w ulu. Bo sprawa ma pewien związek ze stosunkami, panującymi w Małop. Tow. Muzycznym.

Stalin nie może pokazać się w Gruzji

(Dokończenie ze str. 1-ej)

stała wierna, mimo wszelkie czystki, które z taką surowością przeprowadzał czerwony dyktator. Drgnęła dopiero i zbuntowała się, gdy Stalin zamordował kazał „słońce czerwonej Gruzji”, „orla górskiego” Jenukidze, który, jak wiadomo został przed kilku miesiącami, po głośnym procesie — rozstrzelany.

Jenukidze był bożyszczem Gruzynów. Póki piastował jedno z wyższych stanowisk w hierarchii sowieckiej — Stalin mógł spokojnie wyjeżdżać na swój doroczny urlop do Socy.

Dziś sytuacja uległa radykalnej zmianie. Ponieważ jednak lekarze kategorycznie zażądali aby Stalin na okres upałów letnich opuścił Kreml — znaleziono i na to radę. O 30 km. na wschód od Moskwy oczyszczono z ludzi teren 20 km. kw.

Po środku tego terytorium wybudowano zameczek, otacza-

jąc go ogrodami, laskami i łakami. Tam spędzi swe wakacje Stalin.

1500 wychowanków oficerskiej szkoły moskiewskiej i 1500 podoficerów GPU otoczyły zwartym kordonem, wydzielony obszar i strzec będzie by nikt nie powołany nie dostał się na zakazane terytorium.

Zasieki z drutu kolczastego, naładowane prądem elektrycznym o wysokim napięciu, wieże pancerne, wybudowane co kilkadziesiąt metrów, uzbrojone w potężne reflektory i precyzyjne kulomioty, specjalnie tresowane na ludzi psy, wilcze doły, potrzaski i cały arsenał tym podobnych wymyślnych pułapek i przeszkód, od średniowiecznych począwszy a skończywszy na najbardziej nowoczesnych, chronić ma Stalina przed wtargnięciem niepowołanych osób na miejsce jego urlopu.

Tak spędza swe wywczasowy dyktator czerwonej Rosji — Józef Dżugaszwili Stalin.

(W.)

Bariera Czechosłowacka

(Dokończenie ze str. 1-ej)

przez który pociągnąć by mógł dalej, na południe, aż do błękitnych fal, omywających białe mury, jugosłowiańskiego Splitu lub włoskiego Triestu.

Orientują się w tym doskonale, przede wszystkim — sztaby generalne W. Brytanii i Francji. Wiedzą, że każdy metr kwadratowy terytorium zdobytego przez Rzeszę na południu — to wzbogacenie zasobów „mob” Reichswehry, że ustepliwłość dziś — to może oszczędzenie sobie ciężkiej walki na teraź, ale za to przedłużenie śmiertelnej wojny w przyszłości.

I ta opinia sztabów, ma wielokrotnie większe znaczenie, niż wypowiedzi dyplomatów, nawet tak poważnych, jak sir Chamberlain, lub też lord Halifax. I z tego też powodu, można spokojnie traktować alarmistyczne przepowiednie prasowe o „rychłym końcu” republiki czechosłowackiej, przepowiednie mówiące nawiasem, umiejętnie podsycane i rozdymane przez „Deutsche Nachrichten Bureau” i... zaprzyjaźnione z nim agencje prasowe.

Jak słusznie bowiem zaznaczył swego czasu p. minister Beck — „należy pilnie patrzeć na palec ludzki, sięgający alarmy”... Również w sprawie — czechosłowackiej.

KINO TEATR ELITE (k 7) MARSZAŃSKA 21
JEJ PIERWSZY BAL POD TWOIM UROKIEM

HOLLYWOOD HOŹA 29

SZEIK z Romanem Nowaro (k 2)

kino CZARY CHŁODNA 29
KALA NAG i (k 1)
PROMIENIE ZAGŁADY

KOMETA CHŁODNA 49
SHERLOCK HOLMES i dr WATSON i rewia (k 3)

Pornografia czy dzieło sztuki?

Przed sądem grodzkim oddział X stanęła wczoraj Chaja Kopyto, właścicielka sklepu materiałów pisemnych przy ul. Świętokrzyskiej, oskarżona o handel pornograficznymi pocztówkami.

Rozprawa odbyła się wskutek zameldowania radcy Komisariatu rządu p. Biernackiego, który zakwestionował i askarżonej 14 pocztówek.

Ostatecznie Chaja Kopyto została uniewinniona, gdyż sąd grodzki uznał, że zakwestionowane pocztówki sta-

Fałszywy Amerykanin nabierał naiwnych na posagi

Na bruku warszawskim pojawił się bogaty Amerykanin Joe Dawid Miller, który przyjechał tu rzekomo w celu wyszukania sobie godnej kandydatki na żonę. W tym celu nawiązał znajo-

mość wśród swoich współwyznawców głównie w dzielnicy północnej. Ukazało się kilka ogłoszeń w żargonówkach, do roboty zabrali się rażno wszyscy swatowie znani w tych sferach, ale bo też Amerykanin obiecywał wysoką prowizję od posagu.

Wybór padł na p. Mirle Zajączek, córkę fabrykanta beretów i kolderek angorskich. Miller był człowiekiem o-

twartym i szczerym, powiedział wręcz, że wychowany jest w amerykańskiej atmosferze, gdzie przede wszystkim w życiu ważny jest „business”. Dlatego żąda wyraźnego określenia z góry wysokości posagu. Zajączek wymienił tam jakąś sumę, która Amerykaninowi przypadła do gustu jednakże zażądał 5.000 zł zadatku. Nie było rady, bo chodziło o szczęście dziecka. Zajączek pieniądze wpłacił. Wyznaczono termin ślubu, który miał się odbyć w najbliższych dniach.

Ale trzeba trafić, że Zajączek zgadzał się o przyszłym swoim zięciu z kupcem pilickim Moszkiem Tenenbaumem który przypadkowo zjawił się w Warszawie i którego Zajączek dobrze znał. Gdy Tenenbaum usłyszał nazwisko Millera ostrzegł Zajączka, że jego przyszły zięć to zwyczajny oszust, znany w wielu miastach Polski. Oszukał on już kilkanaście kobiet występując w roli Amerykanina. Zabierał posagi i ulatniał się w niewiadomym kierunku.

Zajączek pobiegł do Millera, który mieszkał w podrzędnym hoteliku na Nalewkach, ale już go nie zastał.

Wszczęto poszukiwania, które doprowadziły do zdemaskowania oszusta w Łodzi. Tam pojechał szukać nowej ofiary. Miller występował pod swoim prawdziwym nazwiskiem dając sobie tylko imię Joe.

Dawid Miller, już bez dopisku Joego zatrzymał się chwilowo w hotelu „Pawia” przy ul. Dzielnej.

Zielone Świąta ludowców

Naczelny komitet wykonawczy Stronnictwa Ludowego zdecydował zorganizować obchody ludowców pod otwartym niebem w całej Polsce w pierwszym dniu Zielonych Świąt, 5 czerwca, uznanym za oficjalne święto ludowców. Szczególnie duże obchody zapowiadane są w całej Małopolsce.

Wykwintne czapki sportowe J. M. T. D. K. P. 3 Krzyży 18. Marszałkowska 92.

VIKTORIA Pocz. 4.6.8.10 Marszałk. 106
BRACIA MARX w komedii
DZIEŃ NA WYŚCIGACH
arcydzieło pomyślności, techniki i humoru!

CASINO Pocz. 3.5.1
„Grzech młodości” (k 5)
Iz 11,30 1.30 porank. uldów

SFINKS Senatorska 2- Pocz. 3.6.8.1
Nasze ceny: 75 gr. i 1 zł.
LEKARZ PIĘKNYCH KOBIET
w rol. Loreta Jung i Warner Bagsta (k 11)

ROMA P. 5. 2. 5
GROŹNY BILL
w przerwach koncert (k 9)

KINO TON Puławska 35 Pocz. 5.15 7.15 9.15
SHERLOCK HOLMES i DR WATSON
W roli głównej Hans Albers i Heinz Lehmann

CENY FILHARMONIA Pocz. 5. 8. 1
97. 75 KONIEC PANI
zł. 1.- CHEYNEY (k 10)

COLOSSEUM Pocz. 3. 5. 7
TAJEMNICZY PRZECIWNIK (k 6)

Szef Gestapo spoliczkowany

(Dokończenie ze str. 1-ej)

wych za jednego z najzdolniejszych dowódców armii niemieckiej. W ostatnich dniach kanclerz Hitler zaproponował von Fritschowi powrót do czynnej służby, ogłaszając równocześnie w całej prasie niemieckiej depeszę swą wysłaną do generała, w której gratuluje mu powrotu do zdrowia. Jak wiadomo gen. von Fritsch został spensjonowany pod pretekstem złego stanu zdrowia.

Na depeszę kanclerza, generał von Fritsch odpowiedział równie depeszą, w której stwierdza, iż nigdy chory nie był, lecz nerwy jego znajdują się w stanie dużej depresji „po kawale jak mi urządził szef Gestapo Himmler”. Równocześnie gen. von Fritsch odrzucił propozycję kanclerza, stwierdzając, że do czynnej służby powrócić może tylko równocześnie z marszałkiem von Blombergiem. Korespondent „Politiken” podaje w dalszym ciągu niezwykle sensacyjne szczegóły dotyczące „kawalu” urządnego von Fritschowi przez Himmlera. Okazuje się, że szef Gestapo, pragnąc całkowicie zniszczyć moralnie generała, wytoczył mu proces o homoseksualizm. Świadkami w procesie mającymi stwierdzić winę generała byli funkcjonariusze Gestapo. Proces zakończył się całkowitym uniewinnieniem von Fritscha i skazaniem agentów Gestapo występujących w charakterze świadków, za krzywoprzysięstwo.

W dniu wczorajszym generał von Fritsch, ubrany w pełny uniform generalski, ze wszystkimi orderami i w towarzystwie kilku przyjaciół - oficerów, udał się do gmachu Gestapo w Berlinie, gdzie publicznie wypoliczkował Himmlera.

Korespondent „Politiken” konczy swą depeszę wiadomością, że najbardziej autorytatywnego źródła, że gen. von Fritsch w najbliższych dniach opuszcza Niemcy udając się na kurację do Egiptu skąd nie przedko wróci do kraju.

W berlińskich kołach wojskowych panuje niestychane oburzenie na Himmlera, tak że cała sprawa może mieć bardzo ostre konsekwencje. Rzucą ona jakskrawe światło na ponure metody „pracy” szefa Gestapo, którego rządu zaznaczyły się na historii ostatnich lat w III Rzeszy niejednym krwawym śladem. (K)

OD CZEGO MAMY RZĄD!
pod takim tytułem daje teatr MAŁE QUI PRO QUO w dniu dzisiejszym PREMIERĘ
aktualną satyrę polityczną z udziałem Michała Znicza. Chóru Dana, Heleny Grossówny Haliny Kamińskiej, Andrzeja Bo uckiego, Iadusza Olszy, i W. Orłowa. Pocz. 7⁰⁰ i 10

WIELKA SENSACJA
W „STU POCIECHACH”
w niedzielę 22 maja
bezpłatnie

na otwar tej scenie ogrodowej o godz 6.15 i 9.15 wieczorem Zagadka Wschodu 3 TRAWNHORE 3
nie widziane dotychczas w Warszawie cuda magii hinduskiej LUDWIK LAWINSKI znakomity artysta „Cyrylika Warszawskiego” w swoim repertuarze Duet Gronowskich tańce charakterystyczne Kowość! Poraz pierwszy w Warszawie owość! o godz. 12¹⁵ w południe bezpłatnie, występy artystów. Wstęp do ogrodu 25 gr. mo-dzież i szeregowcy 15 gr. Otwar się o grodu o godz. 11 przed południem.

Gra niemiecka i kontrakcja angielska

O zgodę między Paryżem i Rzymem

Hr. Ciano — ambasadorem włoskim w Berlinie

(Telefonem od własnego korespondenta)

PARYŻ, 21.5. Sądząc z tonu prasy niemieckiej, obecne trudności włosko - francuskie można śmiało położyć na karb Berlina. Niemile zaskoczona sojuszem francusko - angielskim dyplomacja niemiecka — porusza teraz wszystkie sprężyny swojej kunsztownej propagandy, by nie dopuścić do zbliżenia włosko - francuskiego.

„Leitmotiv'em“ ataków przeciwko Francji jest — Hiszpania. Niemcy zarzucają rządowi francuskiemu faworyzowanie rządu Walencji przez dostarczanie mu broni, czyli po prostu popieranie rewolucji bolszewickiej w całej Europie. I dlatego Berlin domaga się od Francji nie tylko hermetycznego zamknięcia granicy pirenejjskiej, lecz także zerwania układu francusko - sowietyckiego i to wszystko, pomimo że... traktat w Rapallo pozostaje wciąż w mocy, a stosunki handlowe niemiecko - sowieckie nigdy nie były bardziej ożywione, niż obecnie.

Natomiast prasa włoska zachowuje się ze względny umiarkowaniem i twierdzi nawet, że rokowania włosko - francuskie nie są przerwane. Dowodzi to, że Rzym jest wielce zajęty w sprawie prowadzenia rokowań włosko - francuskich odbywających się ze strony Włoch pod kierunkiem Berlina.

Z tej sytuacji mocno niezadowolona jest Anglia, gdyż bez równoległych układów włosko - francuskich sam układ włosko - angielski pozbawiony jest wszelkiego znaczenia.

Z drugiej strony na Chamberlaina silnie naciera opozycja liberalna i lewicowa tak, że z tej strony grozi rządowi angielskiemu trudności potęgujące się z każdym dniem. — jak świadczy gwałtowna dyskusja w Izbie Gmin.

Ostatecznie dyplomacja angielska usiłuje za wszelką cenę doprowadzić do kompromisu, który umożliwiłby wszczęcie przerwanych rokowań między Paryżem a Rzymem. W tym celu zaproszony został do Londynu minister Paul Reynaud, który prowadzi układy z lordem Halifaxem.

Stawka gry — jak zaznaczyliśmy — jest Hiszpania. Między Mussolinim i gen. Franco doszło jakoby do burzliwych scen. Mussolini zarzuca przywódcy narodowej Hiszpanii powolność w operacjach wojennych i domaga się szybkiego i ostatecznego złamania oporu wojsk rza-

du walenckiego. Gen. Franco natomiast liczy się z możliwością przeciwności działań wojennych do jesieni lub nawet jeszcze dłużej.

Godzi się jeszcze zaznaczyć, że w celu skutecznego przeciwstawienia się bezceremonialne-

mu naciskowi Berlina — Mussolini zamierza mianować ambasadorem w Berlinie hr. Ciano, licząc się z tym, że zięć jego będzie miał dość autorytetu osobistego, ażeby oprzeć się zbyt daleko idącym roszczeniom Hitlera. (A.)

Za kulisami obrad rady naczelnej OZN

Ustawy antyżydowskie na wzór Węgier

posunięciem wymierzonym w secesjonistów

O drugim dniu obrad rady naczelnej OZN ogłoszono za pośrednictwem PAT-icznej następujący komunikat:

W piątek 20 bm. toczyły się obrady poszczególnych komisji zagadnieniowych, wyłonionych przez radę naczelną OZN.

Komisja rolna, której przewodniczył gen. Galica, debatowała nad zagadnieniami racjonalizacji organizacji rolnictwa, zreferowanymi przez dra Wojtyśiaka.

Na komisji inwestycyjnej, której przewodniczył gen. Górecki, referat o zasadach racjonalnego programu inwestycyjnego wygłosił inż. Gałkiewicz.

Komisja narodowościowa pod przewodnictwem dyr. Katelbacha obradowała nad kwestią żydowską.

Komisja oświatowa, której przewodniczył prof. Bystron, obradowała nad sprawą likwidacji analfabetyzmu, zreferowaną przez dra Dąbrowskiego.

W obradach komisji rolnej brał udział szef OZN gen. Stanisław Skwarczyński.

O godz. 19-ej odbyło się plenarne posiedzenie rady naczelnej OZN, na którym referat o warunkach opłacalności intensywnej produkcji rolnej wygłosił płk. Tadeusz Lechnicki.

Tyle komunikat, jak widać mocno powściągliwy i nieujawniający żadnych konkretnych szczegółów, którymi rada naczelna OZN ma oślnić społeczeństwo. Odnosne uchwały zapadły w dniu dzisiejszym.

Na temat rozpatrywanych projektów i nowych postulatów, z jakimi wystąpi rada naczelna OZN kursują w kołach politycznych i dziennikarskich różne pogłoski. I tak m. in. dzisiejszy „Kurier Polski” donosi, że OZN wystąpi z własnym 15-letnim planem inwestycyjnym, obliczonym na 2 miliardy zł rocznie, czyli razem na ogromną sumę 30 miliardów, równającą się, dodajmy, 10-letniemu budżetowi państwa.

Gdy się uwzględni, że plan

inwestycyjny wicepremiera Kwiatkowskiego, oparty na realnych możliwościach skarbu państwa, obliczony jest w roku bieżącym tylko na 1 miliard zł, to widocznym jest, że OZN, jak to podkreśla wspomniany organ, konkuruje o całe 100 procent!

Niemniej sensacyjnie brzmią pogłoski na temat projektów rozwiązania kwestii żydowskiej, z którymi wystąpi dzisiaj komisja narodowościowa rady naczelnej. Mówi się konkretnie o tym, że projekty te iść będą w kierunku specjalnego ustawodawstwa ograniczającego procentowy udział żydów w poszcze-

Blisko 1000 delegatów absolwentów szkół handlowych na zjeździe w Radzie Miejskiej

Dziś rozpoczął dwudniowe obrady Zjazd Delegatów Stowarzyszeń Absolwentów Szkół Handlowych RP.

Zjazd rozpoczął się uroczystym nabożeństwem w katedrze św. Jana, celebrowanym przez ks. biskupa dr Antoniego Szlagowskiego. Kazanie o kolicznościowe wygłosił ks. prałat dr Marcei Nowakowski.

Po nabożeństwie uczestnicy

zjazdu, którzy przybyli do Warszawy z całej Rzeczypospolitej, pochodem przeszli do Grobu Nieznanego Żołnierza, gdzie złożono wieńce i wpisano się do księgi pamiątkowej.

W chwili gdy numer dajemy na maszynę — godz. 11 przed południem — Zjazd rozpoczął obrady w sali Rady miejskiej.

Zjazd otworzył i przywitał przybyłych przedstawicieli władz, gości i delegatów przewodniczący Komitetu Organizacyjnego Zjazdu p. Stanisław Szczepański. Referat programowy na temat „Zadania absolwentów średnich szkół handlowych wobec życia gospodarczego — wygłosi Józef Jakubowski dyr. Zw. Izb przemysłowo - handlowych.

Po referatach nastąpią wybory komisji zjazdowych, po czym odbędzie się dyskusja na plenum oraz prace komisji. Szczegóły obrad zjazdu omówimy w numerze jutrzejszym.

Patriarcha Cristea w Warszawie

Wczoraj przybył do Warszawy premier rumuński patriarcha Miron Cristea. Na dworcu powitał go premier Składkowski w otoczeniu urzędników, metropolita Dyonizy oraz członkowie poselstwa rumuńskiego.

Premier zamieszkał w pałacu metro polity Dyonizego na Pradze.

Czechosłowacja przed plebiscytem

Prowokacje niemieckie — Oświadczenie henleinowców — Deklaracja premiera Hodzy

PRAGA, 21.5. Prowokacje henleinowskie, w związku z nadchodzącym plebiscytem przybierają na sile. W dniu wczorajszym doszło do poważnych starć między Niemcami a żandarmerią czeską w Chodau pod Karlsbadem.

Wobec odmowy zwolnienia dwóch aresztowanych, za śpiewanie zakazanych pieśni, Niemców, ludność podsycała przez bojowców Henleina, urządziła demonstrację, która doprowadziła w końcu do użycia przez żandarmerię białej broni, celem rozpedzenia awanturników.

W Chodau zamknięto sklepy, fabryki wstrzymały pracę i cała ludność wyległa na ulice. Jednocześnie w pobliskich: Neusattel i Falkenau, wstrzymano pracę w zakładach przemysłowych i robotnicy łącznie z urzędnikami, pod komendą agentów Henleina pociągnęli do Chodau.

Spokój przywrócono po ściągnięciu posiłków żandarmerii oraz oddziałów wojskowych z garnizonu w Falkenau.

Komisja polityczna stronnictwa Henleina zawiadomiła premiera Hodzę, że partia uchyla się od rokowań dotyczących statutu dla mniejszości narodowych, dopóki rząd nie zagwarantuje spokoju i ładu w okręgach zamieszkałych przez Niemców oraz nie przywróci „najistotniejszych praw” mniejszości niemieckiej. Komisja podkreśla, że kierownictwo stronnictwa „nie może przeszkodzić swym współziomkom w uciekaniu się do obrony koniecznej w razie niesprowokowanego napadu”.

Oświadczenie to uważane jest przez tutejsze koła polityczne za cyniczne drwiny pod adresem rządu czeskiego. Notorycznie bowiem znana jest rzecza, że wszelakiego rodzaju zamieszki i prowokacje są wywoływane wyłącznie przez agentów Henleina. Władze i urzędy czeskie bowiem zachowują aż do absurdu po-

suniętą zimną krew i cierpliwość wobec najzuchwalszych demonstracji niemieckich.

Od oświadczenia henleinowców odbija jaskrawo przemówienie premiera Hodzy na konferencji prasowej. Premier wypowiedział się całkowicie za rozwiązaniem zagadnienia narodowościowych w sposób podstawowy i wyczerpujący, oparty na zasadzie administracji autonomicznej i proporcjonalności.

„Naród nasz — podkreślił premier

Hodza — musi być gotów do walki, która go czeka. Utrzymamy się we wszystkich okolicznościach. Musimy jednak wyteżyć wszystkie siły... Sojusze i sojusznicy stanowią gwarancję, ale nie są wszystkim... Żadne z państw nie było jeszcze w takiej sytuacji, w jakiej znajduje się Czechosłowacja”.

Premier podkreśla, że wzrost ruchu narodowo - socjalistycznego stawia rząd czeski wobec jednego z najważniejszych zadań polityki wewnętrznej.

Frontem do meteorologii

Brak fachowców i naukowców w II-ej Rzeszy

Już przed paru miesiącami prasa zwracała uwagę, że w Niemczech coraz silniej zaznacza się brak specjalistów w niektórych dziedzinach życia gospodarczego. Wyciągano nawet z tego wniosek, że niemiecki rozmach ekonomiczny może z tego powodu doznać poważnego uszczerbku.

Obecnie brak sił wykwalifikowanych występuje groźnie na innym polu. Oto wskutek rozwoju lotnictwa zrodziło się gwałtowne zapotrzebowanie na meteorologów. Zarządzenia,

jakie wydano w kierunku doraźnego wyszkolenia młodych ludzi, głównie słuchaczy fizyki z dwóch ostatnich lat uniwersytetu, nie zdołały jeszcze wytworzyć kadr, które by wypełniły lukę. Wskutek tego wydano w tych dniach rozporządzenie, aby tymczasowe egzaminy uzupełniające dla fizyków, geofizyków i geografów na uniwersytetach w Berlinie, Frankfurtu, Lipsku, Hamburgu i w Monachium oraz w szkole technicznej, w Darnsztaście utrzymać w mocy do końca roku 1939.

W dobie kampanii henleinowskiej

Atak prasy niemieckiej na Polskę

BERLIN 21.5. Prasa niemiecka w Polsce alarmuje bezustannie o rzekomo ciężkim położeniu mniejszości niemieckiej w państwie Polskim. Ataki te znajdują doniosłe echo w prasie niemieckiej, która wysuwa twierdzenie, że rząd polski nie trzyma się ram porozumienia z dnia 5 listopada.

Organ premiera Goeringa „National Zeitung” podkreśla, podobnie jak „Deutsche Allgemeine Zeitung” niezwykle jakoby „ciężką” sytuację niemiecką w Wielkopolsce, przeciwsta-

wiając jej „wyśmienite i wspaniałe” położenie mniejszości polskiej w Rzeszy.

Dołączycywszy do tego lawinę notatek o Niemcach w Polsce, ukazującą się od dłuższego czasu systematycznie na łamach prasy niemieckiej — otrzymaj obraz systematycznie prowadzonej kampanii.

Na szczególne podkreślenie zasługuje, że akcja ta prowadzona jest równocześnie z kampanią mniejszościową w sprawie Niemców sudeckich.

Bombowce chińskie nad Japonią

na razie zrzuciły... ulotki

HANKOU, 21. 5. Kwaterna główna ogłasza, że wczoraj rano po raz pierwszy od początku wojny, eskadra chińskich bombowców dokonała raidu ponad południowo - zachodnią Japonią.

Samoloty dotarły do Osaka i zrzu-

ciliśmy większą ilość propagandowych ulotek, powróciły bez szkód do swoich baz.

Ukazanie się samolotów chińskich nad Japonią wywołało wielkie wrażenie w Tokio.

Wywieszenie portretu Witos

nie jest przestępstwem

Str. Ludowe otrzymało sprawozdania z nowych procesów ludowców. Charakterystyczny wyrok zapadł ostatecznie w sprawie o portret Wincentego Witos, przebywającego — jak wiadomo — na emigracji politycznej. Prezes Str. Ludowego na pow. radomski. — Jastrzebski skazany w starostwie na 50 zł grzywny za wywieszenie portretu Witos

podczas jednego z obchodów Stronnictwa, odwołał się do sądu okręgowego, który całkowicie uniewinnił skazanego działacza.

W motywach wyroku podkreślono, że sąd nie dopatrzył się w czynnie oskarżonego żadnego przestępstwa, jakim miał być fakt wywieszenia portretu Witos.

CERE piękną i gładką

uzyskasz pijąc SOK Kwitnącego Łopianu Mag. E. Gobięca — Warszawa, Miodowa 14. Apteki i Drogerie, Flakon zł. 1,80. (t. 4)

Rolnicy Wielkopolski i Pomorza przeciwko przymusowi organizacyjnemu „Totalizm odcinkowy” w rolnictwie nie znajduje zwolenników

Od czasu ostatniej konferencji w ministerstwie rolnictwa i reform rolnych, na której rozważano projekt dyrektora Centralnego Towarzystwa Organizacji i Kółek Roln., dra Wojtyśki, idący, jak wiadomo, w kierunku wprowadzenia ustawy o przymusie należenia wszystkich rolników do organizacji rolniczych — rozwinęła się na ten temat ożywiona dyskusja w prasie i w poszczególnych organizacjach rolniczych. W dyskusji tej głos organizacji rolniczych województw zachodnich nabiera specjalnego znaczenia, a to z uwagi na to, że tam właśnie istnieje najwyższy procent zorganizowanych rolników.

O ile chodzi o Wielkopolskę, to już na samej konferencji prezes WTKR, p. Stanisław Mikołajczyk, stanowczo sprzeciwił się projektowi przymusowej organizacji rolnictwa, motywując swe stanowisko tym, że zetyzowanie organizacji rolniczych nie tylko nie przysporzy nowych watości, ale zaprzęca piękny dorobek Kółek rolniczych w pracy dobrowej.

Stanowisko rolnictwa pomorskiego przebiega z opublikowanego w ostatnim numerze „Kłósów” artykułu dyrektora Pomorskiego Towarzystwa Rolniczego, dra Aleksandra Zakrzewskiego. Zastrzegając się, iż wyowiada osobisty pogląd, autor artykułu tego zarzuca przede wszystkim nowemu projektowi brak konsekwencji, która wynikać musi z przymusu organizacyjnego.

Według dra Zakrzewskiego, o ile mamy przyjąć przymusową formę dyspozycji gospodarczej w rolnictwie, to w ślad za tym należałoby wprowadzić przymus wykonania tej dyspozycji, nadzór nad tym wykonaniem i sankcje na wypadek jej niewykonania. Jeżeli więc zamierzamy wprowadzić przymus, to musimy być konsekwentni do końca, a czy na to nas stać, zapytuje autor, wydaje się, że nie.

Dalej dr Zakrzewski, analizując nowy projekt, kwalifikuje go jako „totalizm odcinkowy” w rolnictwie. Rolnictwo jest jednym z odcinków życia państwowego. Ustrój totalny na tym odcinku byłby tylko wtedy na miejscu, o ile by poprzednio oparto na nim cały nasz ustrój państwowy, w przeciwnym razie „totalizm odcinkowy” zawisnie w próżni.

Na zakończenie autor stwierdza, iż cały efekt pracy organizacji rolniczych polega na „odpowiednim człowieku”. Projekt przymusu organizacyjnego człowieka tego z pewnością nie ulepszy.

O wiele lepszym byłby system preferencji organizacyjnych i w ten sposób dopomógł

by słabym organizacjom rolniczym skupić większą ilość rolników, jako członków.

Jak z tego widać, przeciwko

przymusowi organizacyjnemu w rolnictwie wypowiadają się więc zdecydowanie tak Pomorze, jak i Wielkopolska.

Nie wyzyskane bogactwa Nowogródziny Kozuchy, len i drzewo czekają na inicjatywę spółdzielczą i prywatną

Jak wszędzie w Polsce, tak i w naszych kresach istnieją nie wykorzystane możliwości gospodarcze. A tu idzie w pierwszym rzędzie o sprawy, mogące podnieść dobrobyt wsi.

W Lachowicach (pow. baranowski) i w najbliższej ich okolicy od niepamiętnych czasów prowadzona jest wyprawa skór baranich na kozuchy. Zajmują się tym Tatarzy, osiedli tu od czasów wotodowych. Skóry „lachowickie” mają wyrobioną opinię i w dość szerokim okręgu poszukiwane są przez nabywców kozuchów. Niestety, garbarnie tatarskie, to miniaturowe przedsiębiorstwa; czasem kadzie z wyprawionymi skórami mieszczą się po prostu w izbie mieszkalnej i właściciel, półrolnik — półzemleśnik, wykonuje swój zawód bez widoków na poważniejszy dochód. Gotowe skóry skupują Żydzi; nabywając bezpośrednio od wytwórcy na rynku, płaci się ostatnio 7—9 zł za skórę tzw. „dębowej” wyprawy.

Sfery i organizacje rolnicze zwróciły już uwagę na możliwości rozwoju kozusznictwa i w gminach ostrowskiej i dobrzyńskiej pow. baranowskiej zaczęto prowadzić planową hodowlę owiec. Ponieważ istniejące tu pogłowie należy do rasy „wrzosówek”, akcja sprowadza się do uszlachetnienia gatunku, gdyż wrzosówka właśnie najbardziej nadaje się na tutejsze pastwiska i wytwarza dobre runo kozuchowe.

Niestety, racjonalna hodowla natrafia na przeszkodę: brak możliwości zbytu większej ilości skór. Garbarze - kozusznicy nie mają środków na rozszerzenie swych warsztatów, stosują prymitywne, acz zupełnie dobre, metody pracy i nie mogą tymczasem brać więcej surowca. Jedynym wyjściem byłoby zorganizowanie paru spółdzielni wytwórczych, gdyż tą jedynie drogą mogliby garbarze otrzymać kredyty na unowocześnienie połączonych warsztatów pracy, co przyciągnęłyby zwiększony popyt na surowe skóry. Zbyt znalazłby się łatwo: wojskowość, koleje itp. stale potrzebują kozuchów, więc spółdzielnia nie potrzebowałaby daleko szukać nabywców na swe wyroby.

Ze drogą spółdzielczości najwięcej tu można osiągnąć, mamy dowód na istniejącej od kilku lat spółdzielni pszczelarskiej, która w baranowickim i przyległych po-

wiatkach tak zdołała rozwinąć pasiecnictwo, iż w ub. roku wysłała na Pomorze kilkadziesiąt wagonów czystego miodu. Jeżeli udał się eksperyment pszczelarski (co prawda dzięki energii założyciela i kierownika, p. Bobra), to nie można wątpić, że i należyte zorganizowanie kozusznictwa dałoby poważne wyniki.

Jest tylko jedno zastrzeżenie — trzeba utworzyć przy sposobności kurs fachowy dla usprawnienia prac garbarskich. I oto dotykamy zasadniczej sprawy. Jak woj. nowogródzkie długie i szerokie, nie ma szkół i kursów zawodowych, dostosowanych do lokalnych potrzeb. Niezbędne zaś są kursy dłuższej trwającej: garbarski i tkacki oraz drzewny. Drzewa, chwała Bogu, jest tu dosyć, wszystkie prawie budowle są drewniane, ale buduje się je jak za króla Cwieczka. Tegoż drewna marnuje się mnóstwo na opał, co bowiem nie nadaje się na budulec lub kopalniaki, idzie do pieców, gdy mniej wartościowych części można by wytwarzać choćby najprostsze gospodarskie sprzęty. Tu i ówdzie majsterki wiejski wyczynia różne statki kuchenne, szafeczki, taburety, misternie plecione z cieniutko łupanych deszczulek koszyki, co wszystko znajduje chętnych nabywców wśród przekupniów Żydów. Wobec taniości drewna rozpowszechnienie umiejętności wykorzystania go dałoby zatrudnienie wielu ludziom, ale znowu pod warunkiem zorganizowania wytwórców.

Trzecią możliwością tutejszą jest tkactwo lniane. Grzebie w tym Tow. Bazaru Ludowego, są tu i ówdzie urzędowe instruktorki, ale wszystko to idzie dotąd nie składnie, dopiero spółdzielnia lniansko-tkacka w połączeniu z odpowiednim kilkumiesięcznym kursem, pozwalającym kobietom ulepszyć warsztaty i prababczyne sposoby pracy, postawiłaby ten rodzimy przemysł na należytych poziomach. Ale dążenie do organizowania spółdzielni zamyka możliwości dla inicjatywy prywatnej. Jakaś fabryczka a nawet przedsiębiorstwo chałupni-

Kropla w morzu, ale dobre i to Kredyty BGK dla chrześcijańskich kas bezprocentowych

W roku 1938 przyznano nowe kredyty zabezpieczone dla kas bezprocentowych chrześcijańskich z Banku Gospodarstwa Krajowego. W roku ubiegłym Bank przyznał jedynie 120.000 złotych kredytów w tzw. lokatach za-

wiązkowych. Były to pożyczki o charakterze raczej bezzwrotnym. Z sumy tej otrzymały: Centralna Kasa Chrześcijańska — 55.000 złotych, Zjednoczenie Kas Bezprocentowych Ch. — 45.000 zł i Centralna Kasa Pomorska — 20.000 zł.

Z sumy kredytów zabezpieczonych w roku bież. zaledwie 230.000 zł tylko 19 kas mogło dać wymagane zabezpieczenie, to też wybrano z Banku tylko 26.000 złotych. Na 19 kas — 18 należy do Centralnej Kasy, 1 do Zjednoczenia Kas.

Ilość kas chrześcijańskich dla kredytu bezprocentowego na dzień 1 maja wynosiła 408. Przybyło od dnia 1-go kwietnia 36 kas, głównie w województwie kieleckim i na Pomorzu, gdzie kas było mało, gdyż nie były tak potrzebne, jak w innych dzielnicach polski.

(M. R.)

Tramwajarze zgłaszają akces do Stronnictwa Pracy

W lokalu praskiego koła Stronnictwa Pracy przy ul. Floriańskiej 12 odbyło się walne zebranie związku zawodowego tramwajarzy „Wspólna Praca”.

Przewodniczył p. Sobieraj. Po sprawozdaniu i udzieleniu ustępującemu zarządowi absolutorium walne zebranie uchwaliło kilka rezolucji, między którymi „zebrani polecają nowo wybranemu zarządowi porozumieć się z niektórymi innymi związkami tramwajarskimi, w celu wszczęcia akcji, zmierzającej do poprawy warunków pracy i płacy, świadczeń szkolnych, lekarskich, urlopowych i odzieżowych”.

Jednocześnie wyrażono życzenie, ażeby zarząd przystąpił do wydawania własnego pisma, jako organu związku dla omawiania spraw zawodowych. Poza tym wszyscy członkowie związku zobowiązali się do przystąpienia do Stronnictwa Pracy, jako jedynej dziś organizacji politycznej, która walczy o uczciwe zasady w życiu publicznym. Postanowiono pracować w tym kierunku wśród swego otoczenia i kolegów z innych związków.

Do zarządu weszli pp.: Górski, Cierciński, Czarnacki, Szymański, Delekt, Kęzik, Kuciński, Roguski i Skulmowski.

Poświęcenie nowego domu Zjednoczenia Kolejowców Polskich

Dnia 22 bm. odbędzie się uroczystość poświęcenia nowo-zbudowanego domu Zjednoczenia Kolejowców Polskich, przy al. Jerozolimskiej 101. Poświęcenie rozpocznie się o godzinie 10 rano.

Jest to jeden z najwspanialszych pięciopiętrowych domów związkowych, wybudowanych w Warszawie przez organizację zawodową. W domu tym mieszczą się biura zarządu głównego, redakcja wydawnictw, sala konferencyjna, sala zebrań, poczekalnia i bufet. Piętra połączone są wykintnymi klatkami schodowymi i umieszczonymi przy nich dźwigami osobowymi.

Ponadto część mieszkań przeznaczono

na jest na dom noclegowy dla członków zarządów i członków ZKP zatrudnionych w Warszawie interesy zawodowe lub służbowe. W jednej z bocznych oficyn wybudowano salę teatralną ze sceną i widownią, obliczoną na 200 miejsc.

Gielda pieniężna

DEWIZY: Holandia 295.70 (sprzedaż 294.44, kupno 295.16); Berlin (sprzedaż 215.07, kupno 212.01); Londyn 26.37 (sprzedaż 26.44, kupno 26.30); Nowy Jork 5.30 3/4 (sprzedaż 5.32, kupno 5.29 1/2); Nowy Jork (kabel) 5.31 (sprzedaż 5.32 1/4, kupno 5.29 3/4); Paryż 14.84 (sprzedaż 14.94, kupno 14.74); Sztokholm 136.10 (sprzedaż 136.44, kupno 135.74); Zurych 121.45 (sprzedaż 121.75, kupno 121.16); Marka niem. srebrna (sprzedaż 110.00, kupno 104.00).

PAPIERY PROCENTOWE: 3 proc. pol. prem. inwest. II em. 82.25; 4 proc. państw. pol. prem. dol. 51.75; 4 proc. pol. konsolid. 60.00; 4 i pół proc. pol. wewn. państw. 65.00; 5 proc. konwers. 70.25; 8 proc. L. Z. ziemskie dol. gwar. kupon 92.78; 4 i pół proc. L. Z. ziemskie seria V 65.25—64.75; 5 proc. L. Z. Warszawy (1935 r.) 73.00; 5 proc. L. Z. Łódź (1935 r.) 64.88; 5 proc. L. Z. Częstochowy 66.50; 5 proc. L. Z. Kielc (1935 r.) 62.88.

AKCJE: Bank Polski 117.00; Węgiel 28.00; Modrzewjow 12.00; Norblin 85.00; Starachowice 56.25; Zyrardów 55.00.

Tendencja dla dewiz nieco słabsza, dla pożyczek państwowych, dla listów zastawnych i dla akcji utrzymana; rubel srebrny 1.40, 100 kopiejek w bilonie rosyjskim 0.60. W obrotach prywatnych 5 proc. renta ziemska (5000 zł) 54.00, (1000 zł) 54.50—54.75, (500 zł) 56.25—56.50, (100 zł) 66.00.

Gielda zbożowo-towarowa

Ceny za 100 kg parytet wagon Warszawawo w handlu hurtowym, ładunkach wagonowych za gotówkę. Pszenica jednolita 28.50—29.00. Pszenica jara czerwona szklista 28.50—29.00. Pszenica zbierana 28.00—28.50. Zyto I stand. 21.75—22.00. Jęczmień browarny — Jęczmień I stand. 19.25—19.50. Jęczmień II stand. 18.75—19.00. Jęczmień III stand. 18.50—18.75. Owies I stand. 22.25—22.75. Owies II stand. 21.00—21.50.

Uspokojenie spokojne. Ogólny obrót 1.256 ton. Obrót: pszenica 25 ton, żyto 260 ton, jęczmień 33 ton, owies 50 ton, mąka pszenna 215 ton, mąka żytnia 445 ton.

61.032 poszukujących pracy zapośredniczyły w marcu biura FP

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w m-cu marca rb. w jeńwódkie biura Funduszu Pracy i ich ekspozytury zapośredniczyły ogółem 61.032 poszukujących pracy, z których skierowano na roboty publiczne, finansowane przez Fundusz Pracy 16.466 osób, na inne roboty publiczne 24.927, a do pozostałych rodzajów zatrudnienia 19.636 osób więcej. Przy

czym wzrosła ilość osób skierowanych na roboty publiczne, zarówno finansowane przez Fundusz Pracy jak i inne, zmniejszyła się natomiast ilość osób skierowanych do pozostałych rodzajów zatrudnienia.

10.000 osób na „czarnych listach” Pomocy Zimowej

Na „czarnych listach” płatników funduszu pomocy zimowej, które ogłoszone są przez wszystkie miasta znalazło się już około 10 tys. osób. Należy nadmienić, że jest to jednak stosunkowo nieznaczny odsetek pociągniętych do świadczeń.

Hydraulicy walczą o umowę zbiorową

Walka o umowy zbiorowe toczy się na wszystkich odcinkach życia gospodarczego.

Również i pracownicy urządzeń zdrowotnych zrzeszeni w Związku Zawodowym Metalowców Zjedn. Zawodowego Polskiego podjęli akcję o umowę zbiorową.

W związku z tym w niedzielę, dn. 22 bm. o godz. 11 odbędzie się zebranie członków sekcji urządzeń zdrowotnych wspomnianego Związku przy ul. Elekoralnej 21.

Zebranie ma powziąć doniesie u-

chwaty. Możliwe jest proklamowanie strajku przez hydraulików w Warszawie.

O 70.000 złotych procesują Rykowskiego wierzyciele

Ze strony rodziny adwokata - defraudanta Wiesława Rykowskiego, który od 13 miesięcy przebywa w areszcie podjęto pertraktacje o ugodowe zafatwienie pretensji poszkodowanych, tak by nie doszło do wniosku

nia pozwu. W sprawie adw. Rykowskiego, która rozpoczyna się w warszawskim sądzie okręgowym w dniu 7 czerwca 40 poszkodowanych zawiada wniesienie pozwu w wysokości 70.000 zł.

Niepoprawny recydywista małżeński Pod groźbą oskarżenia o bigamię Perypetie rozwodowe ordynata na Antoninie

Głośny romantyk ostatnich czasów ks. Władysław Rudy Michał, 14-ty imion Radziwiłł, ordynat na Antoninie i hrabia na Przygodzicach, zerwał de finitywnie ze swą narzeczoną Jadwigą Jeanette Suchestow, która bez grosza pozostała w paryskim hoteliku. Pisuje do niej listy, w których mówi o małżeństwie, ale — jak doniosła prasa nagielska, a za nią krakowska — ks. Michał z wiosną zakochał się w 57-letniej Angielce Harriette Stewart Dawson, bardzo bogatej wdowie po handlarzu brylantami, i z nią za tydzień ma zawrzeć ślub cywilny w Londynie.

Margrabina de Santa Susanna

Tymczasem na horyzoncie pojawia się druga z kolei żona ks. Michała Joaquina Martinez Medinilla margrabina de Santa Susanna, Hiszpanka urodzona na wyspie Portorico. Margrabina jest o 7 lat starsza od liczącego 68 lat ks. Michała, a więc obecnie liczy 75 lat. Ks. Michał poznał ją po rozwodzie ze swą pierwszą żoną Marią Bernardaką, córką moskiewskiego kupca, pochodzącego z żydowskiej rodziny. W r. 1916 w miejscowości Vaduz, w księstwie Lichtenstein, ksiądz ożenił się z margrabinią Santa Susanna. Księstwo Lichtenstein posiada prawo małżeńskie analogiczne jak w b. Austrii, tzn. katolicki ślub kościelny jest równocześnie ślubem cywilnym i może być tylko unieważniony, albo rozwiązany przez śmierć jednego z małżonków. Rozwód jednak nie ma.

Komfort i... gromnice

Po ślubie ks. Michał wraz z małżonką osiadł w Biarritz w willi „Lilinita”, którą ks. Michał przebudował i urządził kosztem około miliona franków. W r. 1929 ks. Michał Rudy poważnie zachorował i jego lekarz londyński przysłał mu angielską pielęgniarkę miss Mary Atkinson. Po śmierci matki ks. Michała ks. Pelagii, małżonkowie wraz z miss Atkinson, wyjechali na pogrzeb do Antonina. Po pogrzebie ks. wraz z dworem wyje-

chał do Berlina, gdzie poddał się ciężkiej operacji w klinice słynnego chirurga prof. Sauerbrucha. Podczas krytycznych dla jego życia momentów księżna, pobożna Hiszpanka zapalała wiele świec w przekonaniu, że ks. Michał kończy życie. Po powrocie do przytomności ks. Michał kazał gasić świece i uznał się, że czad z nich za trwał mu powietrze. Nadto twierdził, że żona jakoby z przyjemnością zapalała gromnice. W sprawę wnieśli się miss Atkinson i księżna wyjechała do Cap Martin.

Po wyzdrowieniu ksiądz zjechał się ze swoją małżonką we Francji w miejscowości Bayonne, gdzie uzyskał cywilny rozwód, zawartego w Vaduz małżeństwa kościelnego. Równocześnie ksiądz miał wnieść do Rzymu skargę o unieważnienie małżeństwa, a to na tej zasadzie, że kapłan w Vaduz nie otrzymał zezwolenia na udzielenie ślubu od właściwego proboszcza, w którego parafii stale mieszkała margrabina Santa Susanna, a co jest niezbędnym warunkiem wymaganym przez prawo kanoniczne dla ważności małżeństwa. Równocześnie ks. Michał zobowiązał się zwrócić swej żonie część posagu w kwocie 2 miliony franków, oraz spłacić dług w wysokości ćwierć miliona, zaciągnięty przez księcia na hipotekę willi „Lilinita” w Biarritz.

Trzecia kandydatka

Jesienią w 1937 r. głośna była sprawa zamierzonego małżeństwa księcia z rozwódką z Drohobycza Jeanette Suchestow, która w cerkwi narodowo - prawosławnej w Warszawie na Pradze, przyjeła chrzest. W urzędzie stanu cywilnego w Przygodzicach ogłoszono nawet do nr 28-1937 zapowiedź małżeństwa księcia, jednak rodzina zwróciła się do władz, aby nie dały zezwolenia ks. Michałowi na zawarcie małżeństwa z p. Suchestow ze względu na ważny w obliczu prawa związek małżeński z margrabinią de Santa Susanna.

Perypetie księżące są ogólnie znane, a w piątek krążyły w Warszawie nawet pogłoski, że p. Suchestow usiłowała odebrać sobie życie w pary-

skim hotelu. Pogłoska ta jednak — wątpliwe, aby była prawdziwą.

Czwarta zapłaci długi

Natomiast prawdziwą wiadomością jest wystąpienie małżonki ks. Michała, margrabiny de Santa Susanna, która domaga się od księcia zwrotu reszty posagu w kwocie 2 milionów franków i spłaty długu na willi w Biarritz. Margrabina de Santa Susanna udzieliła w tej sprawie pełnomocnictwa mecenasowi Janowi Konowi w Warszawie, aby należną sumę wyegzekwował na ordynacji antonińskiej. Prawdopodobnie jednak, wobec sądowej kuratelii margrabina de Santa Susanna będzie musiała dopiero u drodzy sądowej dochodzić swoich pretensji. Przy tej okazji niewątpliwie wyłoni się sprawa ważności jej małżeństwa z księciem, a jeśli w tym czasie ks. Michał zawrze cywilny ślub w Londynie z p. Dawson, kto wie czy nie będzie pociągnięty do odpowiedzialności za bigamię.

Jak dotąd jednak, rodzina ks. Michała, która wszelkimi sposobami starała się udaremnić małżeństwo z p. Suchestow, nie poczyniła żadnych kroków przeciwko małżeństwu z p. Dawson, która ma być niezmiernie bogata.

Ze szkolnej łowy do warsztatu pracy

Apostołowie oświaty pośród zagród wiejskich

— Bodajbys cudze dzieci uczył! Nie dla każdego to zdanie będzie miało posmak przekleństwa. Uczyć dzieci dla kogoś, kto czyni to z powołania, zamiłowania, jest cudownym, dającym głębokie zadowolenie zajęciem.

Ten jednak, kto nie ma prawdziwego powołania, nie powinien myśleć ani przez chwilę o karierze pedagogicznej. Dla takiej jednostki uczenie dzieci stanie się wkrótce przekleństwem życia. Kandydat na nauczyciela musi posiadać wysokie wartości etyczne. Być może nauczać, a więc kształtować dusze, trzeba mieć swą własną duszę doskonale ukształtowaną. W młodości trzeba widzieć przyszłość, możliwość przedłużenia w następnym pokoleniu kultu drogich sobie ideałów. Zawód nauczycielski wymaga od człowieka całkowitego poświęcenia się, pracy twórczej i ofiarności.

Praca nauczycielska nie może być egoistyczna: sprężyną jej — miłość do młodzieży i to nie miłość abstrakcyjna, mglista, lecz szczerą życzliwość, zainteresowanie życiem młodzieży, zrozumienie jej spraw i potrzeb. Pomoże to znaleźć odpowiedni ton, by móc trafić do tych tak często chmurnych i skrytych dusz.

Ważną rzeczą jest, by kandydat na nauczyciela miał młodzieńcze pierwiastki w duszy. Sami wiecie dobrze, jak to wasz „psor”, nie lubiący się ruszać, miłujący spokój, pedantyczny, logiczny aż do znudzenia — jednym słowem stary mimo młodego wieku — drażnił was i śmieszył.

Trzeba dbać o zachowanie jak najdłużej młodzieńczej siły; móc towarzyszyć uczniom w beztrojskich wędrówkach, wycieczkach, wódczędze po górach, rzekach.

Kto zgubił czek na 400 zł?

W administracji naszego piama zleżona znaleziony na ulicy czek wystawiony na sumę 400 złotych. Czek jest do odebrania po udowodnieniu.

Prawdziwa aura krążyk sie nie bui Korzystajcie z pięknej pogody

W ostatnim „Zwrocie” ukazał się pod powyższym tytułem następujący wierszyk.

Na drzewach się zieleni liść,
w jabłoniach kwitną wioski. —
Możnaby już z laseczką iść
na spacer po Krakowskim.

Melonik tak „en trois quarts” —
na bakier i — w aleje!
Na każdej tawce tyle par...
aż w sercu coś się śmieje

Lub pod Komendą Miasta, w lic
ciekawych tłum wejść zwarty,
popatrzeć — szary, zwykły widz —
na nową zmianę warty.

Albo, na patrol sobie raz
pójść na wiślaną plażę
w południe, wolno — nikt na czas
do biura iść nie każe..

Popatrzeć się na Trzeci Most,
pomysleć chwilę o tem,
że można iść przez niego wprost,
a można też — z powrotem.

Na drzewach się zieleni liść,
bzy pachną co wieczora...
Możnaby już na spacer iść —
wiosenna wabi pora.

GRYF

Statua Matki Boskiej w wirydarzu wydziału architektury

Dnia 29 maja o godz. 12-cj w południe odbędzie się wielka uroczystość w wirydarzu wydziału Architektury Politechniki Warszawskiej. W wirydarzu tym J. E. ks. biskup akademicki Szałowski dokona odświeżenia i poświęcenia statui Matki Boskiej Częstochowskiej ofiarowanej akademi-

kom na pamiątkę rocznicy ślubów Jasnogórskich.

W programie tej uroczystości przewidziane są przemówienia wszystkich rektorów wyższych uczelni warszawskich.

Rzeźbę wykonała art. rzeźbiarka Kamińska - Trzcinińska.

OO Misjonarze przeciw Magistratowi

Czy odzyskają tereny zrabowane przez zaborców?

Zapowiedziany na wczoraj w sądzie okręgowym warszawskim proces oo. Misjonarzy z Krakowa przeciwko gminie m. Warszawy o tereny miejskie, skonfiskowane po r. 1863 przez rząd rosyjski za udział oo. Misjonarzy w powstaniu, został odroczone na żądanie stron, które oświadczyły, iż rozpoczęły pertraktacje, zmierzające do dobrowolnego załatwienia sporu.

W danej sprawie chodzi o tereny, będące obecnie w posiadaniu gminy m. Warszawy, a leżące przy ulicy Nowogrodzkiej (dawny „Dom Centralny oo. Misjonarzy”) i przy Krakowskim Przedmieściu (blok od kościoła św. Krzyża do Mazowieckiej).

Jak wiadomo oo. Misjonarzom za ich patriotyczną działalność nie tylko skonfiskowano powyższe tereny, lecz ponadto zostali oni wygnani z Królestwa Polskiego.

Bombowcy z Nowego Świata mają złagodzone kary

Wczoraj odbyła się w sądzie apelacyjnym rozprawa przeciwko trzem z machowcom: Ryszardowi Kwiatkowskiemu, Czesławowi Nowakowi i Zdzisławowi Weintzowi, skazanym przez sąd okręgowy za rzucenie bomby na pochód socjalistyczny w dn. 26 września ubr. na trzy i dwa lata więzienia.

Bombę na pochód rzucił Kwiatkowski za namową Nowaka, trzeci zaś sprawca Weintz „pilnował” bomb.

Sąd apelacyjny zgłodził skazanym karę, a manowicie: Nowakowi z trzech do dwóch lat, a Weintzowi z 2 do jednego roku. Kwiatkowski pozostaje nadal w zakładzie poprawczym dla nieletnich.

Bronili oskarżonych adwokaci Krawski, Arciszewski i Rościszewski.

Wanda Keler

Przyjacielskie pogawedki

Silna wola i intuicja złamią wszelkie przeszkody

„19-IX-Hanna”. Stosownie do Pa- ni próby oraz danych zawartych w liście — mogę powiedzieć, że znacz- nie lepiej pokierowałyby Pani swoim życiem, gdyby zdobyła się Pani na wyrobienie w sobie silniejszej woli. Wszystkie powodzenia życiowe zdo- bywa Pani przecież przez własne wy- siłki. Jest w Pani pewna łatwość w dostosowaniu się do warunków ży- ciowych. Niech Pani zwróci uwagę na swą dużą intuicję i stosuje ją tak w stosunkach z ludźmi, jak i w odnie- sieniu do własnych poczynań. Bez- warunkowo poprawi to Pani los. Có- reczka Pani ma charakter zmienny, podlega wielkim wahaniom, ale jest u- przejmia towarzyszką, posiada zdol- ności i polot. Niech Pani wyrabia w córce optymizm i zdecydowanie. Bar- dzo dbać trzeba o to, aby punktual- nie i akuratnie wykonywała wszelkie prace.

„J. Z.”. Współczuję serdecznie Pa- nu w kłopotach, jakie sprawia syn. Radzę w wychowaniu stosować wie- cej woli a znacznie mniej pobłażli- wości. Problem wychowania polega na zharmonizowaniu uczucia z rozum- em i nie identyfikowania miłości ze słabością. Rozumiem, że przyjdzie Pa- nu to dość trudno, gdyż jest Pan bar- dzo uczuciowy i wrażliwy, ale wobec wytrwałości Pańskiego charakteru i miłości do syna na pewno się to Pa- nu powiedzie. Syn Pana choć ma ka- pryśną naturę, to jednak będzie dość

wytrwały i dążyć będzie do zupełne- go uniezależnienia się. Niechże więc Pan nie niepokoi się zbytino o przy- szłość syna, gdyż ta przy walorach jego charakteru ułoży się pomyślnie. In-Tao

RADIO

SOBOTA, 21.5.1938 R.

WARSZAWA I. 6.15 Kiedy ranne wstają zorze; 6.20 Gimnastyka; 6.40 Płyty; 7.00 Dziennik poranny; 7.15 Płyty; 8.00 Audycja dla szkół; 11.00 Audycja dla poborowych; 11.15 Audycja dla szkół; 11.40 Szubert: Fragmenty z tria b-dur; 11.57 Sygnal czasu; 12.05 Audycja południo- wa; 15.50 Wiad. gospodarcze; 15.45 Teatr wyobraźni dla dzieci; 16.15 „Od Aten do Bayreuth”; „Mozart — syn nieba i ziemi”; 16.50 Pogadanka aktualna; 17.00 Transmisja nabożeństwa majowego; 17.50 Program; 18.00 Wiad. sportowe; 18.10 Pogadanka społecz- na; 18.35 Audycja dla wsi; 19.00 Audycja dla Polaków za granicą; 19.50 Pogadanka aktu- alna; 20.00 „Gdy zadziwczą przy piosence mandolin”; 20.45 Dziennik wieczorny; 20.55 Pogadanka aktualna; 21.00 Płyty; 21.50 „Na chłopskim weselu” fantazja muzyczna; 22.00 „Popularność” wesoły skecz; 22.10 Fram- gent koncertu-rewii; 22.50 Ostatnie wiadom. dziennika wieczornego.

WARSZAWA II.

15.00 Płyty; 14.00 Parę informacji; 14.10 Koncert solistów; 15.00 Pogadanka aktualna; 15.10 Wiad. sportowe; 15.15 1000 faktów mu- zyki; 18.00 Muzyka kameralna; 19.00 Płyty; 19.55 Życie kulturalne stolicy; 22.00 Kwadrans poezji staro-greckiej; 22.15 Recital fortepia- nowy Józefa Tokacza; 22.50 Płyty. NAJCIEKAWSZE AUDYJCJE ZAGRANICZNE 21.00 Rzym. Wieczór oper z Florencji. 21.00 Mediolan. Koncert Wagnerowski. Dyr. La Rosa Parodi. 21.15 Luksemburg. Koncert symfoniczny. 21.50 Florencja. „Stenterello” — operetka Cusciny. 21.55 Drottlich. Koncert z udz. Alfreda Pic- caveri (śpiew).

NIEDZIELA, 22.5.1938 R.

WARSZAWA I.

8.00 „Serdeczna Matko”; 8.05 Dziennik po- ranny; 8.15 Audycja dla wsi; 9.00 Regionalna transmisja z Leszna; 10.50 Płyty; 11.00 Zespół salonowy rozgłośni poznańskiej; 11.30 Od- wiedziny w liceum pedagogicznym w Lesz- nie; 11.57 Sygnal czasu; 12.05 Poranek sym- foniczny; 15.00 Przegląd kulturalny; 15.10 „Bogactwo” fragment z powieści Wandy Mi- laszewskiej; 15.50 Muzyka obiedowa; 14.45 Audycja dla wsi; 15.45 Wszystkiego po tro- chu — audycja dla dzieci; 16.05 Koncert so- listów; 16.45 O ochronie budownictwa tu- dowego; 17.00 Podwieczorek przy mikrofo- nie; 18.54 Klasyczny teatr wyobraźni; „Po- wrót Odysseusza”; 19.55 Słynni wirtuozzi; 20.15 Transmisja meczu piłkarskiego Polska — Irlandia; 20.55 Przegląd polityczny; 21.05 Dziennik wieczorny; 21.15 „Obrazoburcy” Kukułka wileńska; 22.00 Opowieści o Wagne- rze; 22.50 Ostatnie wiad. dziennika wie- czornego.

WARSZAWA II.

14.45 Płyty; 15.05 Claude Debussy: Fragmen- ty z op. „Pelleas i Melisanda”; 16.00 Felie- ton aktualny; 16.10 Kwartet Schrammka; 22.00 Płyty. NAJCIEKAWSZE AUDYJCJE ZAGRANICZNE 17.50 Lipsk. „Śpiewacy norymberscy” ope- ra Wagnera. 19.05 Monachium. „Holender-tulacz” opera Wagnera. 19.20 Sztuttgart. „Walkiria” opera Wagnera. 20.00 Bruksela franc. Symfonia nr 4 Bruck- nera. 20.00 Radio Romania. „Wolny strzelec” o- pera Webera.

21.00 Hitlerzum II. Symfonia nr 6 Beetho- wena pod dyr. Mengelberga. 21.00 Rzym. Koncert symfoniczny. 21.00 Mediolan. „Majowe szaleństwo” ko- media muzyczna.

WTOREK, 24.5.1928 R.

WARSZAWA I.

6.15 „Kiedy ranne wstają zorze”; 6.20 Gimnastyka; 6.40 Płyty; 7.00 Dziennik poran- ny; 7.15 Płyty; 8.00 Audycja dla szkół; 11.00 Audycja dla poborowych; 11.15 Audy- cja dla szkół; 11.57 Sygnal czasu; 12.05 Audy- cja południowa; 15.50 Wiad. gospodarcze; 15.45 „Zagadka historyczna; 16.00 Przegląd aktualności finansowo-gospodarczych; 16.15 Koncert kameralny; 16.50 Pogadanka aktual- na 17.00 Ślask nie znany turystom; 17.15 Potpourri w wykonaniu zespołu salonowego rozgłośni poznańskiej; 17.50 „Była sobie ważka” 18.00 Wiadomości sportowe; 18.10 Skrzyżka techniczna; 18.35 Audycja dla wsi; 19.00 „Niesmiertelne książki”; 19.30 Recital śpiewaczy Yriö Ikoneu; 19.50 Pogadanka aktu- alna; 20.00 „Na ludwinowie muzycka gra” wesoły montaż majówkowy; 20.45 Dziennik wieczorny; 20.55 Pogadanka aktu- alna; 21.00 Koncert orkiestry symfonicznej; 22.00 Muzyka taneczna; 22.50 Ostatnie wiad. dziennika wieczornego.

WARSZAWA II.

15.00 Płyty; 14.00 Parę informacji; 14.10 Koncert rozrywkowy; 15.00 Pogadanka aktu- alna; 15.10 Wiad. sportowe; 15.15 Zespół salonowy Czesława Lewandowskiego; 18.00 Formy i rodzaje twórczości wielkich kompo- zytatorów; 19.05 Muzyka lekka; 19.55 Życie ku- lturne stolicy; 22.00 „Gdybym miał mil- lion”; 22.15 Recital wiołoczelowy Tadeu- sza Lifana; 22.45 Muzyka lekka i taneczna.

Nowinki teatralne

NIEDZIELNE POPOLUĐNIÓWKI

TEATR NARODOWY daje o godz. 4 p. p. w niedzielę po raz ostatni „Dar poranku” Goł- doniego z Ant. Różykim w roli głównej. INSTYTUT REDUTY daje po pol. „Teoria Einsteina” A. Cwojdzinskiego.

STAGIONE OPERA ITALIANA

Do Warszawy przybywają światowej sławy artyści, którzy dadzą w operze stołecz- nej kilka gościnnych występów. Udało się zaangażować na kilka wieczor- ów śpiewaków „La Scall” w Mediolanie, światowej sławy śpiewaczkę barytona Saeta- na Viviani który białuje każdą arie po kilka razy oraz znakomitego tenora Carlo Merino. Trío wielkich artystów znanych również z występów radiowych transmitowanych z „La Scall” na cały świat, wystąpi tylko 3 razy w następującym ulubionym przez pu- bliczność repertuarze: 22 maja w „Travi- cie”, 25 maja w „Rigoletto” a 27 maja w „Cyruliku Sewilskim”.

TEATR, MUZYKA, KINO

WIELKI: „Manewry jesienne” Kaimana. NARODOWY: „Gasi i gaski” Batuskiego. POLSKI: „Weselo Figara” Boemarchais. LETNI: Premiera „Nie trzeba było mnie przejechać” J. Cuittona z Dymną w roli głów- nej. NOWY: „Serce” Bernsteina w reżyserii St. Wysockiej. MAŁY: „Nowa Dalila” F. Meinara z Miłą Kamińską. ATENEUM: Codziennie „Szóste piętro” w reż. Porzanskiej z Jaraczem na czołe za- spolu. MALICKIEJ: „Jastrząb wśród gołębi” A. Herzta. KAMERALNY: Codziennie „Niewiniatko” WIELKA REWIA: „Opiekuj się Amelią” ko- media J. Feydeau. MAŁE QUI PRO QUO: Dziś o godzinie 8.15 wieczorem premiera nowej rewii literackiej. W rewii tej przygotowano porcję no-

wych dowcipów, którymi częstować będzie publiczność komik pierwszej wedy Michał Znicz. Chór Dana przygotował również dla swoich wiablicy obfity, melodyjny i wo- soły repertuar, obok tego Grossowa, Ka- mińska, Bogucki, Oliza i Orłow. Tytuł rewii „Od czego mamy rząd...” CAFE CLUB: Szopka polityczna. INSTYTUT REDUTY (Kopernika 54-40): Ko- media Cwojdzinskiego „Teoria Einsteina”. ROSYJSKIE STUDIO DRAMATYCZNE: Dziś premiera komedii H. Sudermanna „Walka Motyli”. TEATR 8.15: „Kryśka Leńcizanka”. FILHARMONIA: Jutro odbędzie się peranel- muzyczny, na którego program złoży się m. in. Symfonia „patetyczna” Czajkowskiego Orkiestrą dyryguje Józef Oziminski. W po- ranku weźmie udział p. Bronisława Reson- baumówna i wykona koncert fortepianowy Griega.

Kina oznaczone gwiazdką rozpoczynają se- ansy o godz. 5-jej. Pozostałe o godz. 4-jej.

KINA ZEROEKANOWE.

ATLANTIC (Chmielna 33): „Alarm na mo- rzu”. * BALTIC (Chmielna 7): „Pani Walewska”. CAPITOL (Marszałkowska 125): „Wrzos”. * CASINO (Nowy świat 50): „Kobieta z przeszłością”. COLOSSEUM (Nowy świat 17): „Tajemniczy przeciwnik”. * EUROPA (Nowy świat 65): „Zakochani wrogowie”. * IMPERIAL (Marszałkowska 56): „Księż- niczka cygańska”. PALLADIUM (Złota 7): „Ósma żona sinobro- dęgo”. PAN (Nowy świat 66): „Zorro”. * RIALTO (Jasna 5): „Król się bawi”. * ROMA (Nowogrodzka 47): „Groźny Bill”. STYLOWY (Marszałkowska 112): „Prawda zwycięża”. * STUDIO (Chmielna 7): „Tygrys Ezna- puru”. ŚWIATOWID (Marszałkowska 111): „Wróc moja melańka” (Viverc). VICTORIA (Marszałkowska 106): „Dzień na wyścigach”.

ACRON (Żelazna 64): „Pieśń skazańców” i „Dwa dni miłości”. ADRIA (pl. Teatralny): „Nancy Steele zga- nie”. AMOR (Elektoralna 45): „Niewiniatko” i „Pan redaktor szaleje”. * ANTINEA (Żelazna 51): „Kraw na morzu” i „Srebrna torpeda”.

„Travi- cie”, 25 maja w „Rigoletto” a 27 maja w „Cyruliku Sewilskim”. ...OD CZEGO MAMY RZĄD? Każdy gotów stwierdzić, że rząd jest od tego, żeby... ech, po co pisać. Lepiej pójść do Malego Qui Pro Quo, gdzie Michał Znicz dokładnie wyłuszczy, od czego mamy rząd? Najnowszy program Malego Qui Pro Quo z którego premiera teatr ten dziś występuje przez zasadniczego zagadnienia od czego mamy rząd, omawia kilka innych aktualnych problemów i spraw zabawnie wykrzywo- nych w zwierciadle satyry, z jakiej Male Qui Pro Quo słynie już w całym kraju. Mi- chał Znicz, chór Dana, Helena Grossowa, Halina Kamińska, Andrzej Bogucki, Tadeusz Oliza i W. Orłow — oto wykonawcy nowego programu Malego Qui Pro Quo, który otrzy- mał aktualny tytuł „Od czego mamy rząd?”.

Koncert H. Ostrzyńskiej

Onegdaj w sali Instytutu Głuchonie- mych odbył się doroczny koncert wy- bitnej pianistki polskiej, p. Heleny Ostrzyńskiej. Od wielu lat zalety ar- tystyczne p. O. są dobrze znane i właściwie cenione. Na omawianym koncercie p. O. wykonała olbrzymi program, składający się z dzieł Cho- pina, Szumana, Beethovena, Liszta — imponując świetną techniką oraz ar- tyzmem wykonania.

W koncercie wziął udział tak do- brze nam znany skrzypek, prof. Ozi- miński, oraz p. Niedzialek — tenor. Ponieważ p. Niedzialek jest począt- kującym adeptem sztuki wokalne, słów kilka skierujemy pod jego adre- sem, lecz niestety słów li tylko ostrze- żenia. Tak śpiewać, by stać się ar- tystą nie można. P. N. posiada ładny materiał głosowy, lecz jego emisja — sposób śpiewania, świadczą o niewła- ściwym kierunku nauki.

Valentine Williams

ZA ŻÓŁTYMI DRZWIAMI

Przekład autoryzowany z angielskiego KAROLINY CZETWERTYŃSKIEJ

STRESZCZENIE POCZĄTKU POWIEŚCI:

Alina Innesmore i lady Julia Rossway wracają z przyjęcia na królewskim dworze. Późną nocą, po obojętnej fotografii, Alina przypomina sobie, że obiecała Barry'emu pokazać mu się w dworskiej su- kni. Wstępując więc doń na chwilę. Ale Barry Swete został zamordowany, co konstatuje ich wspólny przyjaciel Rodney Rossway. Rozpoczęła się śledztwo. Alina przypomina sobie, że wi- działa człowieka, który chykiem umknął z domu Barry'ego już po odkryciu zbrodni Swete'a. Śledztwo bierze w swoje ręce naczelny inspektor Scotland Yardu — Manderton. Alina z przerażeniem konstatuje, że chusteczka, którą po- dnięła z ziemi w mieszkaniu zamordowanego, należy do Ge- rry Rossway, małżonki brata Rodney'a. Gerry Rossway dowiaduje się o strasznym fakcie zamor- dowania Barry'ego. A tymczasem śledztwo toczy się dalej. Lekarze badają trupa i stawiają diagnozę co do okoliczności zbrodni.

— W każdym razie zmarły miał czas chwycić za broń, ale aha, gdzie on trzymał broń? — Pytałem się już Roberta, gdyśmy schodzili. Swete trzymał rewolwer w szufladzie, tam na dole. Ale nie o to chodzi teraz. Chcę wiedzieć, czy strze- lano do niego od drzwi? — Myślę, że nie. Proszę patrzeć — tu wskazał na książkę i napój. Chory człowiek odpoczywa. Służą- cy go opuścił. Swete jest sam. Dzwonią, albo może wchodzi ktoś, kto miał klucz od wejścia, obojętne kto. Zgodziliśmy się na jedno, że zabito Swete'a nie ze zbyt bliskiej odległości. 10 kroków? Prawda?

To znaczy, że w chwili, gdy otwierał drzwi, aby wpuścić owego osobnika, nie został trafiony kulą. Ani też, gdyby morderca sam sobie drzwi otworzył, nie zabiłby go z progu, bo odległość wynosiłaby za- ledwie pięć kroków licząc, że przy strzeleniu ma się wyciągniętą rękę. Zatrzymał się i skinął na doktora. Doktor stanął przy Mandertonie, między stołem a krzesłem patrząc pilnie na podłogę. Inspektor wskazywał mu liczne ciemne plamki, na przestrzeni dzielącej stół od drzwi, coraz większe, aż do kałuży wypływającej spod ciała zmarłego. — Wygląda na to, że trafiony kulą przy stole, usi- łował dobiec jeszcze do drzwi, aby wołać o pomoc. Ze sposobu, w jaki szlafrok jego jest podwinięty, domyślam się, że najpierw padł na kolana, w chwili gdy rzucał się naprzód. Wówczas zemdlął i zmarł padając jak długi opodal drzwi, jak wskazuje jego obecna pozycja. Inspektor przerwał mu z wielkim spokojem w głosie: — Jestem przekonany, że strzelano do Swete'a z tamtego końca pokoju. — Tu wskazał na kominek. Kula trafifa go, gdy stał przy stole i przewróciła. Czując, że umiera zrobił ostatni wysiłek, aby dostać się do drzwi. — Prawda? — Te sprawy — odrzekł doktor — nie należą do mojej kompetencji. Czy potrzebuje pan jeszcze ode mnie informacji, które wchodzą w zakres mojej specjalności? — Chcę pana zapytać, jak dawno mogła nastąpić śmierć? Pargetter wzruszył ramionami. — To jest pytanie, na które żaden doktor nie-mo- że odpowiedzieć ściśle. — Ale mniej więcej, panie doktorze. Domyśla się pan....

— Nie, wolę nie wydawać wyroku w rzeczach tak trudnych do określenia. — Ale która była godzina, gdy pan badał ciało? — Dwunasta pięćdziesiąt trzy. I już ciało było bardzo zimne i pojawiły się pierwsze oznaki zeszyt- wnienia. Z doświadczenia nabytego na wojnie wiem, że takie stadium bywa zwykle w dwie godziny po śmierci. Manderton chrząknął. — Dwie godziny? W takim razie żył jeszcze o je- denastę? — Nie operaj się pan na tym? — odpowiedział doktor kwaśno. — Za minuty nie chcę brać odpowie- dzialności. Manderton uśmiechnął się łagodnie. — Rozumiem, ale można przypuścić, że Swete'a zabito pomiędzy jedenastą a dwunastą? — Nie zaprzeczam, ale oświadczyć sędze, że mor- derstwo zostało dokonane nie wcześniej jak przed wpół do jedenastej i nie później jak o wpół do dwu- nastej. To jest wszystko, czym mogę panu służyć, panie inspektorze.... Może mój kolega okaże się por- mocniejszy. Doktor policyjny powstał z pozycji kłęczącej. — Jestem w zupełności zdania doktora Parget- tera, a ponieważ ulica mało ruchliwa, musiał ktoś usłyszeć strzał... — Rzeczywiście słyszeliśmy! Przy hałasie, jaki stale bywa w pobliżu garażów! Warkot motorów dzień i noc. Ale jednak... — skinął na Dane'a: — po- wiedz pan Masonowi, aby się dowiedział, czy przy- padkiem w domach okolicznych nikt nie słyszał strzału lub krzyku około dwunastej. A niech Wain- wright zrobi listę wszystkich szoferów, którzy tej nocy wprowadzali samochody do pobliskich gara- żów. — Dane wyszedł pośpiesznie, a Manderton od- wrócił się do Pargettera. (Dalszy ciąg nastąpi)

Straszna katastrofa samochodowa

Auto rozbite — cztery trupy

Fatalne skutki zbyt szybkiej jazdy

POZNAŃ, 21.5. Na szosie kórnickiej w pobliżu wsi Jarzyski w odległości 11 km od Poznania wydarzyła się straszna w skutkach katastrofa automobilowa.

Pędzący w stronę Poznania z szybkością 120 km na godzinę samochód właściciela firmy „Wul-gum“ Antoniego Kwiatkowskiego, zawadziwszy blokiem o furmankę konną, wpadł następnie w pełnym pedzie na przydrożne drzewo, rozbijając się doszczętnie. P. Kwiatkowski, który siedział przy kierownicy oraz trzej pasażerowie: właściciel „Garażów Międzynarodowych“ Edward Siejkowski, Roman Małuszewski, inżynier - architekt z Poznania i 63-letni Władysław Bretschneider ponieśli śmierć na miejscu.

Na miejsce strasznej katastrofy samochodowej na szosie kórnickiej, której ofiarą padły wczoraj wieczorem cztery osoby, udała się komisja sądowa - lekarska. Komisja zarządziła przewiezienie zwłok do zakładu medycyny sądowej w Poznaniu. Kierowca śp. Kwiatkowski był w

sferach sportowych znany jako doświadczonego i wytrawnego automobilista. Prowadził on samochód od 30 lat bez żadnego dotychczas wypadku.

O czym milczą kroniki...

Dziwactwa wielkich ludzi

Glupstwa dające się wytłomaczyć tylko... geniuszem

Ludwik XIV, najpotężniejszy władca swego czasu, odznaczał się tak wyszukaną grzecznością, że zdejmował kapelusz nawet przed pokojówkami swych dam dworskich, nie czekając na ich uniżony ukłon.

Kant z taką ścisłością przestrzegał postanowienia, aby na świeżym powietrzu oddychać tylko nosem, że wpadał wprost w furję, kiedy na zwykłym spacerze ktoś śmiał się do niego odezwać.

Jedną z największych przyjemności Franciszka Schuberta polegała na tym, aby melodię „Erlköniga“ wygwizdywać na grzebieniu.

De Quincey, słynny autor klasycznych „Wyznań narkomana“ rozrzucił papiery po podłodze, na łóżku, na stołach, na krzesłach, i nie dawał ich ruszać. Papiery rosły w prawdziwe góry i zawały wreszcie mieszkanie tak, że stawało się nieużyteczne. Wtedy De Quincey wynajmował nowe mieszkanie, nie wyprowadzając się jednakże ze starego. W ostatnim roku swego życia płacił czynsz za sześć różnych mieszkań, które były przepelnione jego rękopisami i notami.

Słynny angielski mąż stanu George Canning tak nienawidził z niewyjaśnionych powodów litery „F“, że nigdy jej nie używał i stale zastępował przez „ph“.

W pewnym okresie swego życia Rembrandt cierpiał bardzo poważnie na nerwy, tak, że przyjaciele zastana wiali się, czy nie należałoby go oddać do domu wariatów. Wyobraził sobie mianowicie, że roztopiają mu się wszystkie kości. Stałe obawiał się, że nadejdzie dzień, w którym padnie na ulicy, albowiem cały jego szkielet zniknie. Uleczyła go kuracja zimnowodna.

Wolter był do końca życia przekonany, że sam się uleczył z ospy, ponieważ wypił 60 litrów lemoniady.

Lord Byron miał szczególne upodobanie, by o sobie rozsiewać niepoehlebne pogłoski. Opowiadał przyjaciółom niesamowite historie o swoich przestępstwach, w przekonaniu, że po starają się o ich rozgłoszenie. Rzeczywiście pod tym względem prawie nigdy się nie pomylił.

Kompozytor Mendelssohn był jednym z najzapamiętałszych korespondentów. Podczas gdy wielu ludzi uważyło za korespondencję za przykrą konieczność i załatwiał ją raczej z musu, Mendelssohn wszystkie swoje wolne chwile z prawdziwą przyjemnością poświęcał na odpisywanie na listy.

Znany humorysta angielski Laurence Sterne był przeświadczony, że przez śmiech przedłuża sobie życie. Śmiał się tedy przy każdej okazji tak serdecznie, że aż mu tzy w oczach stawały. Twierdził, że jest to najlepsza metoda wzmacniania płuc.

Rosyjski kompozytor Czajkowski nie lubił podróżować. W drodze czuł się tak samotny i opuszczony, i taką pożerany nostalgią, że tracił zu

250 robotników na bruk

Zemsta Jersaka za Berezę

W Zelowie koło Zduńskiej Woli tkalnia Jersaka była przedmiotem okupacyjnego strajku robotników, którzy zmuszeni obniżką ich zarobków porzucili pracę.

W wyniku interwencji władz strajk

został zlikwidowany, zaś bezpośredni sprawca krzywd robotniczych Jersak zamknięty został w Berezie. Gdy już sprawa płac została unormowana, robotnicy rozpoczęli starania o uzyskanie różnicy stawek. Wiele takich spraw załatwiono na korzyść robotników. Na tym samym tle doszło ostatnio znowu do poważnych zażądań w fabryce i w rezultacie zaostrożonej sytuacji firma wypowiedziała pracę wszystkim robotnikom. Fabrykę zamknięto i 250 rodzin zostało bez środków utrzymania.

Zarządzenie Jersaka krzywdzi poważnie robotników i godzi w interesy gospodarstwa narodowego.

Zatargi o pracę w Łodzi

— Wczorajsza konferencja zwołana w sprawie zawarcia umowy zbiorowej dla przemysłu gastronomicznego, odroczone została do dnia 27 bm.

— Na dzień 23 bm. zwołana została konferencja z przedstawicielami cechu kowali przedsiębiorcami w sprawie za

warcia umowy zbiorowej. Również na poniedziałek zwołano konferencję, celem zawarcia umowy zbiorowej pomiędzy pracownikami zduńskimi a przedsiębiorcami.

— Niedawno dopiero co zlikwidowano strajk w fabryce cewek Künstlera przy ul. Suwalskiej, gdy oto powstał nowy zatarg w tej fabryce. Firma nie chce przyjąć po strajku kilku robotników, którzy rzekomo najbardziej agresywnie występowali w obronie praw wszystkich zatrudnionych robotników.

Kronika łódzka

W mieszkaniu przy ul. Skorupki 12 powiesiła się 22-letnia Apolonia Kaniwska. Przybyły lekarz stwierdził zgon.

Na ul. Rzgowskiej przejechany został przez samochód 18-letni Józef Słowikowski, ze wsi Wola Klasztorna. Uległ on złamaniu nogi oraz ogólnemu obrażeniu ciała. Stan ciężki.

Wskutek stwierdzenia znacznych uchybień w wykonywaniu przepisów sanitarnych władze administracyjne nakazały przeprowadzić szczegółową kontrolę zakładów masarskich w Łodzi.

Ostatnie pożary w Łodzi spowodowały, że władze zainteresowały się stanem poszczególnych posesji, szczególnie niebezpiecznych pod względem bezpieczeństwa pożarowego. Specjalnie wyłoniona komisja, składająca się z przedstawicieli: starostwa grodzkiego, zarządu miejskiego i straży ogniowej, rozpoczęła już przegląd takich posesji, nakazując bądź to usuwanie łatwego palnego materiału, bądź to poczynienie poszczególnych ulepszeń, mających na celu uniemożliwienie przeniesienia się ognia na budynki sąsiednie.

Izba przemysłowa - handlowa prelimitowała na zorganizowanie instytutu włókienniczego 100.000 zł. Stworzona zostanie placówka naukowo-badawcza, której brak od dawna odczuwał przemysł łódzki.

Jak to już podawaliśmy w kolonii Długa Retkinia pod Łodzią rozegrała się tragiczna bójka między chlebodawcą Plockiem a jego służącym Paskiewiczem, w wyniku której służący zabił swego chlebodawcę. Powodem tragedii była żona Plocka. Ponieważ po zabójstwie Paskiewicz bardzo silnie sam się poranił, przeto zaszła potrzeba przewiezienia go do szpitala, skąd w dniu wczorajszym usiłował uciec. Próbę jednak w porę zauważono i przy łóżku mordercy ustawiono specjalny posterunek policyjny.

W niedzielę, dnia 15 bm. J. E. ks. biskup Jasiński poświęcił w Łodzi nowy gmach klasztoru oo. Bernardynów, w którym mieści się również gimnazjum św. Antoniego.

Po mszy św. i dokonaniu aktu poświęcenia odbyła się akademicka, w czasie której przemawiali rektor kościoła o. Pancewicz, dyrektor miejscowego gimnazjum p. L. Kalisz, delegat kuratorium okr. szk. oraz przedstawiciel rodziców. Następnie zabrał głos ks. biskup Jasiński, który podkreślił znaczenie nowopowstałej szkoły i zachęcił właścicieli tej, oo. Bernardynów, kierownictwo i młodzież do owocnej, skoordynowanej pracy. Akademicko zamknięto śpiewem hymnu narodowego.

Na uroczystości byli obecni liczni przedstawiciele duchowieństwa, w tym o. prowincjał Bernardynów, o. Sikora, i gwardianie wszystkich klasztorów tego zakonu w Polsce.

Kula w brzuchu

Kradzione nie tuczy

Stanisław Dziebora, gajowy lasów majątku Karczew w pow. wieluńskim podczas obchodu swego rejonu natknął się na dwóch osobników, kradnących drzewo. Na wezwanie gajowego złodzieje rzucili się w jego stronę, wobec czego w obronie własnej Dziebora oddał dwa strzały z rewolweru, raniąc ciężko w brzuch jednego z nacierających, a mianowicie 27-letniego Antoniego Moskwińskiego, którego w stanie ciężkim przewieziono do szpitala.

Drugi z kradnących drzewo zdołał uknąć. Powiadomione o tym władze policyjne zarządziły dochodzenie w celu wyświechtania zająca.

Kongres eucharystyczny w Liskowie

W dn. 11 — 12 czerwca we wzorowej wsi Liskowie odbędzie się Kongres Eucharystyczny ziemi kaliskiej. Program Kongresu przewiduje w sobotę dn. 11 czerwca w godzinach wieczornych wspólną adorację Najśw. Sakramentu przez członków Akcji Katolickiej.

Czy strajk majstrów fabrycznych?

Od roku majstrowie fabryczni przemysłu włókienniczego prowadzą akcję o zawarcie umowy zbiorowej. Ponieważ rokowania te nie dały dotychczas pozytywnego rezultatu zwrócili się do ministerstwa opieki społecznej. Odyby i ministerstwo nie wiele pomogło majstrom, Zw. majstrów zamierza proklamować strajk majstrów fabrycznych w całej Polsce.

15 lat więzienia za napad i zabójstwo

Przed sądem apelacyjnym w Warszawie toczyła się wczoraj rozprawa przeciwko trzem bandytom: braciom Stefanowi i Bolesławowi Wojtczakom oraz Janowi Stefaniakowi, skazanym przez sąd okręgowy w Łodzi za napad rabunkowy i zabójstwo śp. Marii na Kolasy, pod Łodzią.

Sąd apelacyjny zatwierdził wyrok skazujący Stefana Wojtczaka na 15 lat, Bolesława W. na 8 i Stefaniaka na 10 lat więzienia.

Bezrobotni pracownicy umysłowi z pierwszorzędnymi kwalifikacjami zwracają się z gorącą prośbą do społeczeństwa o kierowanie swych zapotrzebowań do pracy przez Wojewódzkie Biuro Funduszu Pracy na m. st. Warszawę, Marszałkowska 141, Działy następujące:

- 1) Rutynowanych Buchalterów
- 2) " Kasiarów
- 3) " Korespondentów
- 4) " Agronomów
- 5) " Nauczycieli
- 6) " Techników
- 7) " Inżynierów
- 8) " Buralistów
- 9) " Stenografów
- 10) " Maszynistów

ODDZIAŁ PRACOWNIKÓW UMYŚLOWYCH
ul. Marszałkowska 141, telefon 2.32-16 i 2.04-73

Poświęcenie prezbiterium w katedrze śląskiej

W drugi dzień Zielonych Świąt dn. 6 bm. w Katowicach odbędzie się uroczystość poświęcenia prezbiterium budującej się monumentalnej katedry śląskiej. Prezbiterium mogące pomieścić około 2500 osób będzie służyło za kościół parafialny do czasu wykończenia całej katedry.

Poświęcenie prezbiterium będzie połączone z uroczystościami, w których licznie weźmie udział lud śląski.

Brak komunikacji wzdłuż Wisły

Trwa już w pełni sezon letni, podczas którego dziesiątki tysięcy mieszkańców Warszawy korzysta z dojazdów wzdłuż Wisły.

Tymczasem na przeszkodzie ku temu stoi przede wszystkim brak dobrej komunikacji z Wisłą. Tylekrotnie zapowiadane uruchomienie tzw. tramwaju wodnego, względnie linii autobusowej wzdłuż pobraża Wisły, dotychczas nie nastąpiło.

Zwycięstwo majstrów u Haeblera

— Zatarg z majstrami w fabryce Haeblera w Łodzi zlikwidowano. — Na odbytej konferencji firma zobowiązała się zredukowanych majstrów po 6 względnie 9 miesięcy w zależności od przysługującego im prawa do zasiłku, przyjął z powrotem do pracy. Co się zaś tyczy pozostałych majstrów, wszyscy oni będą ubezpieczeni jako pracownicy umysłowi a nie fizyczny, jak to pierwotnie firma projektowała.

W lokalu zw. majstrów fabrycznych w Łodzi odbędzie się konferencja w sprawie zatargu z majstrami Widszewskiej Manufaktury. Znaczący należy, że tylko część spornych punktów dotychczas uzgodniono.

Matuzal z Głębokiego ma 118 lat

GLEBOKIE, 21.5. W Głębokiem mieszka najstarszy człowiek w powiecie, Franciszek Zaremba, który liczy obecnie 118 lat. Starzec czuje się dość krzepko. Rodzina jego składa się z 5 dzieci, 10 dorosłych wnuków i 8 prawnuków.

Ubezpieczalnia nie odpowiada za samobójstwo pacjenta

Sąd Okręgowy w Łodzi rozpatrywał wczoraj sprawę odszkodowania od ubezpieczalni społecznej w wysokości 20.000 złotych, którego domagał się Jakub Działoszyński za śmierć syna swego, przewiezionego na operację do szpitala ubezpieczalni. Młodzieniec po zabiegu znajdując się w gorączce wyskoczył oknem ponosząc śmierć na miejscu.

W wyniku wczorajszej rozprawy sąd oddalił pretensje ojca.

Na ringach boiskach i torach

Krajowe zawody konne Wstęp do międzynarodowych konkursów hippicznych

Dnie najbliższe przyniosą nam wiele emocji sportowych. Oprócz bowiem meczu piłkarskiego Polska — Irlandia, w dniu dzisiejszym rozpoczynają się krajowe zawody konne WKJK.

Zawody te składają się z trzech prób, a mianowicie: próby ujeżdżenia na czworoboku, w której koń musi wykonać posłusznie według woli jeźdźcy kilka ewolucji w różnych tempach (stępa, klus, galop) i w określonej kolejności. Wypada zaznaczyć że w tej próbie jeźdźcy nasi na olimpiadzie berlińskiej wbrew oczekiwaniom osiągnęli lepszy wynik od zwycięskiej ekipy niemieckiej.

Druga próba — to próba wytrzymałości, która odbędzie się 21 maja o godzinie 7 rano na terenach majątku Moczydło i lasów Kabackich, wymagająca od konia i jeźdźcy przebycia w określonym tempie 15 km dróg, 3-ch km. na przełaj z przeszkodami i 2 km biegu na torze także z przeszkodami.

Wreszcie 3cia próba skoków przez

przeszkody odbędzie się 22 maja o g. 9 rano na stadionie w Łazienkach. Celem jej jest sprawdzenie możliwości konia do nowego wysiłku po odbytej poprzedniego dnia ciężkiej próbie wytrzymałości.

Głównym punktem programu tych zawodów dla widzów, będą jednak dwa konkursy hippiczne, które rozegrane zostaną w Łazienkach w dniach 21 i 22 maja o godz. Konkursy rozegrane zostaną na szybkość przy czym odpowiednia wysokość i szerokość przeszkód stworzą dla uczestników tym bardziej warunki konkurencji, a tym samym doda to zawodom posmaku wielkiej sensacyjności. Startować będzie około 100 koni.

Wśród zgłoszonych zawodników na czoło wysuwają się jeźdźcy z Grupy Sportu Konnego w Grudziądzu z por. Skuliczem zwycięzcą tegorocznych konkursów w Nicei i rtm. Komorowskim.

WKJK pragnąc uprzystępnąć oglą-

danie tych ciekawych konkursów jak najszerszym warstwowi publiczności, wyznaczył propagandowe ceny biletów od 1—3 zł, dla młodzieży zaś po 50 gr.

Cały świat jeździecki i sportowy powinien się spotkać w Łazienkach w dniach 21 i 22 maja.

Dzisiejsze imprezy sportowe w Polsce i za granicą

Dziś, w sobotę, odbędą się następujące ważniejsze imprezy sportowe:

W Warszawie w Moczydło o 6,30 próba wytrzymałości wszechstronnego konkursu konia wierzchowego.

Mistrzostwo podokręgu robotniczego grają ZAR — Marymont (boisko AZS godz. 17) i Gwiazda — Sarmata (boisko Skry godz. 17).

W Bielsku mecz piłkarski nieoficjalnej reprezentacji Belgii z reprezenta-

cją okręgu Bielsk — Biata.

W Mediolanie mecz tenisowy Polska — Włochy o puchar Davisa.

W Berlinie mecz tenisowy Niemcy — Norwegia.

W Zagrzebiu mecz tenisowy Anglia — Jugosławia.

W Sztokholmie mecz tenisowy Szwecja — Szwajcaria.

W Marsylii mecz tenisowy Francja — Monaco.

Przed celownikiem

Program dzisiejszy

Konie podajemy w kolejności przewidywanych przez nas szans

GONITWA 1. Płoty. Nagroda 1800 zł. Dystans 2800 mtr.
... Narew, 5 l. kl. A. Tuńskiego, 65 kg. ch. Andrzejczak.
... Bobruisk, 6 l. og. st. Jordan, 69 kg. NN.
... Taiga, 5 l. kl. J. Bukowskiego, 67 kg. NN.
... Hestia, 4 l. kl. T. Grabowskiej, 64 kg. NN.

Narew, debiutując na płotach, przeszła tak dobrze, że i w tej gonitwie powinna pokonać mających już za sobą dobrą przeszłość płotowców: Bobruiska, Taigę i Hestię.

GONITWA 2. Nagroda 2400 zł. Dystans 1600 mtr.
... Capri, 3 l. kl. H. Broszkiewicza, 56 kg. NN.
... Herpes, 3 l. og. A. Mieczkowskiego, 58 kg. z. Pulc.
... Lohengrin, 3 l. og. J. Litewskiego i Mikke, 57 kg. i. Kubitowicz.
Capri przeszła dobrze w nagrodzie „Wiosennej”, przeto wydaje nam się, że powinna pokonać Herpesa i Lohengrina.

GONITWA 3. Nagroda 3000 zł. Dystans 2100 mtr.
... Hungaria, 3 l. kl. A. Budnego, 56 kg. z. Pulc.
... Markiz II, 3 l. og. st. Jordan, 58 kg. z. Michalczyk.
... Eifor, 3 l. og. K. Wodzińskiego, 58 kg. z. Jagodziński.
... Wamba, 3 l. kl. Fr. Wężyka, 56 kg. NN.

Zeszłoroczna tryumfatorka w nagrodzie „Hodowców” kl. Hungaria, galopuje dobrze i jeśli jest w takim porządku, jak jej towarzysze stajenni, powinna pokonać Markiza II. Efor zdaje się nie jest jeszcze u szczytu kondycji, Wamba zaś biegła b. źle.

GONITWA 4. Nagroda 2000 zł. Dystans 2100 mtr.
... Pocięcha, 4 l. kl. st. Łochów, 56 kg. z. Gill.
... Nieporet, 4 l. og. Z. Cierpickiego, 57 kg. i. Treba.

... Nordström, 4 l. og. P. Szaniawskiego, 56 kg. z. Michalczyk.
... Rewers, 6 l. og. K. Wodzińskiego, 59 kg. z. Jagodziński.
... Bobruisk, 6 l. og. st. Jordan, 59 kg. NN.
... Libretto, 6 l. og. A. Mieczkowskiego, 59 kg. z. Pulc.
... Saga, 6 l. kl. M. Bronikowskiej, 56 kg. i. Balcer.

Najlepszą w tym towarzystwie wydaje nam się Pocięcha, niebezpiecznym dla niej współzawodnikiem może być Nieporet. Na torze suchym do bre szansę ma Nordström (—2 kg.). Żle przeszedł ostatnio Rewers, Bobruisk większe szanse ma w gonitwie płotowej, a Libretto w handicapie. Saga wydaje się w tym towarzystwie najsłabsza.

GONITWA 5. Handicap. Nagroda 3000 zł. Dystans 2100 mtr.

... Libretto, 6 l. og. A. Mieczkowskiego, 54½ kg. z. Pulc.
... Dar, 5 l. og. W. hr. Piniń. i E. Kownackiego, 59 kg. z. Nowak.
... Lulu, 4 l. kl. st. Jordan, 54½ kg. z. Michalczyk.
... Liktor, 4 l. og. K. Wodzińskiego, 51½ kg. NN.
... Centuria, 4 l. kl. st. Podkowa, 54 kg. i. Czyż.

W gonitwie tej szanse na zwycięstwo, jak zwykle w hpie, ma każdy z współzawodników. Wydaje nam się, że najkorzystniejszą wagę ma Libretto. Drugie szanse dajemy, najlepszemu w tej stawce, Darowi. W wysiłgu rozegranym na szybkość, groźna dla obydwóch będzie Lulu, Liktor i Centuria do tego czasu biegały źle.

GONITWA 6. Nagroda 1400 zł. Dystans 1600 mtr.
... Fenszek, 3 l. kl. L. Dydyńskiego, 56 kg. z. Michalczyk.
... Dorota, 3 l. kl. W. hr. Piniń. i E. Kown., 56 kg. z. Nowak.
... Okey, 3 l. og. J. Boryckiego, 57 kg. i. Kubitowicz.

... Katorżnik, 3 l. og. T. Grabowskiej, 57 kg. i. Rutkowski.
... Thaiti, 3 l. kl. J. Gawłowicza, 56 kg. z. Pulc.
... Omulew, 3 l. og. L. Bukowieckiego, 58 kg. z. Lipowicz.
... Elmira, 3 l. kl. K. Wodzińskiego, 54 kg. NN.

W tej słabej stawce typujemy Fenszek, która nieźle ostatnio przeszła, równorzędne szanse z nią mają: Dorota i Okey (obydwa konie trenuje tr. Balcer). Wydaje nam się, że reszta stawki ustępuje wyżej wymienionym. Na torze miękkim duże szanse będzie miał Katorżnik.

GONITWA 7. Handicap. Nagroda 2000 zł. Dystans 2200 mtr.
... Indus, 4 l. og. J. Boryckiego, 52 kg. i. Kubitowicz.
... Olimp, 5 l. og. st. Nałęcz, 60½ kg. z. Gill.
... Debar, 4 l. og. L. Pawłaka, 55 kg. NN.

... Royal Fox, 4 l. og. A. Wróblewskiej, 58½ kg. NN.
... Sirdaropol, 4 l. og. T. Grabowskiej, 61 kg. z. Lipowicz.
... Bryza, 5 l. kl. K. Wodzińskiego, 55 kg. z. Jagodziński.

Indus pod tak niską wagą może być groźnym współzawodnikiem. Dobrze ostatnio przeszły: Olimp, Debar i Sirdaropol. Duże szanse pod dobrym jeźdźcem może mieć Royal Fox. W wysiłgu, rozegranym na szybkość, dobre szanse będzie mieć i Bryza.

GONITWA 8. Nagroda 1400 zł. Dystans 2100 mtr.
... Aigokeros, 3 l. og. K. Haiko, 58 kg. z. Klamar.
... Ostrzyca, 3 l. kl. T. Falewicz, 56 kg. z. Nowak.
... Jesień, 3 l. kl. st. Lubicz, 58 kg. z. Pasternak.
... Katorżnik, 3 l. og. T. Grabowskiej, 57 kg. i. Rutkowski.
... Thaiti, 3 l. kl. J. Gawłowicza, 56 kg. z. Pulc.
... Addis Abeba, 3 l. kl. J. i E. Burkowskich, 56 kg. NN.
... Doża, 3 l. og. st. Podkowa, 57 kg. i. Czyż.

Aigokeros debiutując przeszedł dobrze, może więc dzisiaj pokonać Ostrzycę. Nieźle galopuje Jesień. Na torze miękkim duże szanse miałby Katorżnik. Pozostałe są słabsze.

Polska poprze Amerykę Niemcy i Anglia chcą zmiany

Prasa niemiecka donosi, że na czwartym posiedzeniu Międzynarodowej Federacji Tenisowej rozpatrzone zostaną liczne wnioski w sprawie zmiany systemu rozgrywek o puchar Davisa.

Projekt niemiecki domaga się, aby rozgrywki odbywały się w dwóch fazach. Pierwszego roku odbyłyby się rozgrywki eliminacyjne, a następnego roku rozgrywki końcowe.

Anglia ze swej strony dąży do reformy systemu rozgrywek w ten sposób, aby rozgrywki odbywały się co dwa lata, przy czym pierwszego roku rozgrywki zostałyby w całości przeprowadzone, w drugim nastąpiłaby roczna przerwa.

Podobno Australia i Południowa Afryka mają głosować za wnioskiem

angielskim, a w razie odrzucenia go, za wnioskiem niemieckim.

Ameryka domaga się, aby obecny system rozgrywek został w całości utrzymany, uważając, że państwo, które z tych czy innych względów nie może uczestniczyć w rozgrywkach, może się wycofać, a przystąpić do nowych rozgrywek w chwili, kiedy uzna za stosowne. Ameryka słusznie uważa, że zarówno wniosek niemiecki jak i angielski jest wynikiem wewnętrznej sytuacji Niemiec i Anglii, którzy obecnie nie posiadają żadnych wybitniejszych tenisistów.

Polska, Włochy, Czechosłowacja i Holandia mają poprze Amerykę. Przepuszczalnie do tych państw przyłącza się jeszcze inne, tak że obecny system rozgrywek najprawdopodobniej nie będzie zmieniony.

„Czerwone Diabły” w B.elsku

Dziś w sobotę piłkarska reprezentacja Belgii „Czerwone Diabły” rozegra pierwszy swój mecz w Polsce, a mianowicie w Bielsku przeciwko reprezentacji podokręgu Bielsko - Biata.

Skład drużyny polskiej przedstawia się następująco: Rosenberg, Ruch — Klusak, Bojdyś — Kozin — Necarz, Buliński — Gajda — Rzepuś — Skwara — Was.

Sensacja w „Stu Pocięchach”

Przyszła niedziela, 22 maja obfituje w program nader bogaty, który niezawodnie ściągnie tłumy bywalców tego popularnego i sympatycznego ogrodu zabaw. Hinduska trupa fakirów („Trawanhore”), która wystąpi w tym programie, zaprodukuje istne cuda magii hinduskiej. Ponadto wystąpi znakomity duet taneczny Gronowskich, zaś „gwoździem” programu będzie niezawodnie książę komików, znakomity artysta „Cyrulika Warszawskiego” Ludwik Lawiński. Samo nazwisko daje gwarancje prawdziwie wesołej zabawy.

Ulegając prośbom publiczności, Dyrekcja „Stu Pocięch” wprowadza jako nowość program południowy. Oto po raz pierwszy odbędzie się o godz. 12 min. 15 w południe występy artystów o programie specjalnie dobranym dla młodzieży.

Tak południowe jak i wieczorne widowiska na otwartej scenie ogrodowej są bezpłatne i dostępne dla wszystkich, wystarczy tylko bilet wejścia (25 gr, dla młodzieży 15 gr).

Przypuszczalni zwycięzcy Accumulativ dnia

Zwyczajny: Capri (2 gon.), Pocięcha (4 gon.), Libretto (5 gon.).
Francuski: Pocięcha (4 gon.), Libretto (5 gon.), Fenszek (6 gon.), Indus (7 gon.).

Gonitwa	Nasz faworyt	Na miejsca płatne (Francuski)	Ewentualny f u k s	Gra podwójna	Najlepiej galopuje	Na tor miękkim
1	Narew	Narew	Taiga	—	Bobruisk	Narew
2	Capri	—	—	—	Capri	Herpes
3	Hungaria	Markiz II	—	—	Hungaria	Hungaria
4	Pocięcha	Pocięcha	Nordström	Nieporet Pocięcha —	Nieporet	Pocięcha
5	Libretto	Dar	Lulu	Libretto — Dar	Lulu	Liktor
6	Fenszek	Dorota	Okey	—	Dorota	Fenszek
7	Indus	Olimp	Royal Fox	Indus — Olimp	Debar	Indus
8	Aigokeros	Ostrzyca	Jesień	Aigokeros — Ostrzyca	Aigokeros	Katorżnik
9						
10						

Pełna tabela loterii

12-ty dzień ciągnięcia IV-ej klasy - 41 loterii

I i II ciągnięcie GŁÓWNE WYGRANE

Stała dzienna wygrana ZI 5.000 na nr 150075
 ZI 100.000 na nr 101955
 ZI 10.000 na nr: 109017 113297 122130
 ZI 5.000 na nr: 23967 97153 100004 110643 137577
 ZI 2.000 na nr: 991 4647 7592 18754 28559 37410 42408 44304 50385 57087 62430 64976 79018 98905 159714
 ZI 1.000 na nr: 127 1454 15710 16311 21270 22133 31393 32200 36815 36922 47526 52533 54119 55793 56413 56899 60422 64172 66211 67408 67739 78170 87260 87886 88566 89198 90320 91190 101469 106099 107731 113278 113791 115581 116565 119071 121294 125159 126393 129082 130935 131522 132066 139419 156779 157010 158629

400 614 37 881 968 95036 76 193 211
 81 301 91 538-973 84 96022 3 62 162
 354 457 532 40 648 881 981 97149 93
 202 27 418 68 709 858 962 98038 130
 465 85 90 784 838 73 912 99019 32 126
 229 387 468 690 707 922 100120 529
 89 638 89 96 978 101036 195 212 336
 817 926 32 97 103055 236 307 411 505
 43 830 2 104386 408 94 598 664 768
 8 862 948 105047 129 326 438 577 619
 63 720 53 106014 28 161076 236 40 58
 311 472 733 88 842 88 960 107021 124
 57 448 626 716 33 46 108047 74 78
 154 302 97 550 833 93 981 109112 305
 22 500 32 59 643 714 941 72 110043
 79 85 100 14 29 95 526 45 784 846
 111115 24 30 503 645 709 94 862 84
 939 112062 522 28 611 44 806 98 946
 113401 9 710 54 72 864 118027 237
 320 479 624 52 82 706 885 943 115018
 28 66 194 250 330 93 491 7 505 76
 728 853 116010 53 119 260 439 768 912
 117087 100 345 74 553 867 941 2 57
 118221 43 95 444 546 821 119274 402
 569 817 962 75 120040 192 306 728 819
 904 50 72 121174 242 98 440 505 19 65
 6 666 916 122045 54 307 40 9 91 795
 807 8 37 62 123003 333 82 425 524 815
 32 998 124130 87 205 71 477 90 517 67
 644 735 867 972 9 125033 52 199 295
 9 438 40 576 85 659 713 822 79 987
 126259 89 355 400 85 127080 144 260
 71 579 763 852 7 128217 61 391 526
 36 90 770 833 397 88 129179 416 49
 66 98 533 614 712 33 70 856 993 8
 130057 98 141 231 350 86 416 19 558
 232 35 814 72 131188 207 521 769 868
 903 86 90 132143 50 234 393 477 82 96
 547 55 72 672 81 89 791 812 36 133237
 80 313 427 541 651 706 26 76 865 66 927
 134013 103 6 219 74 330 82 502 15 60 72
 630 712 41 810 47 56 135014 243 515
 755 889 136059 118 394 413 26 59 505
 766 877 137035 78 180 247 432 520 50
 685 138089 100 95 566 727 65 83 868 952
 139021 183 213 359 85 611 26 751 58
 99 934 140101 85 285 329 432 518 607
 88 791 891 94 901 29 141086 154 70 755
 87 836 37 940 65 85 142096 112 392 783
 937 62 58 71 143121 547 73 779 818 21
 71 907 144006 77 289 345 448 763 800
 80 916 52 64 145054 79 336 483 521 51
 707 808 65 146000 106 393 647 89 767
 830 981 147080 216 318 39 573 694 701
 809 148227 76 421 75 87 544 636 743 918
 19 149304 412 65 71 95 96 572 760 851
 52 53 83
 150033 62 280 416 69 673 90 773 870
 93 967 151222 708 818 99 152191 229
 58 70 432 43 525 54 607 42 781 97 939
 153398 492 554 690 711 857 154078 117
 66 237 72 329 403 574 620 749 836 912
 155080 131 601 50 738 79 156021 75 138
 76 738 157004 260 395 418 70 734 72
 158244 84 370 98 464 532 602 52 82 877
 912 42 159041 81 155 226 32 77 314
 519 638 742 863 78 919

98129 282 95 342 46 434 644 791 99345
 649 826 990 100215 300 997 101064 83
 105 537 58 652 75 914 103101 52 329
 434 500 814 104220 48 105128 248 346
 504 683 766 806 68 917 106531 932 91
 107152 222 108155 230 444 706 109285
 674 110041 118 45 239 318 413 630 57
 934 111346 663 678 80 69 904 65
 112061 463 80 667 113161 90 294 350
 590 637 799

Wygrane po 250 zł

102 467 785 899 944 56 1221 564 688
 2390 421 3035 50 4149 75 259 370 530
 35 6241 464 748 999 6656 159 404 983
 6563 8225 782 941 9178 215 56 970
 10377 644 962 11174 824 77 12014 563
 13214 20 510 662 966 14091 134 354
 625 74 476 15341 724 948 16462 680
 17303 416 625 731 202 6 18284 372 659
 774 974 19063 89 526 704 54 800 35
 932 20363 438 556 755 823 916 31 21578
 719 22250 505 23082 186 422 540 70
 843 937 24092 288 330 498 606 891 990
 5743 870 72 26274 397 43 535 510 935
 27235 381 518 44 708 21 31 939 28044
 105 628 30 965 98 29075 113 223 48 67
 8 658 955 30085 388 890 724 947 31356
 632 943 32228 745 62 945 33392 557
 604 204 35523 59 36074 108 10 68 262
 311 527 608 11 750 37059 381 426 591
 916 38060 144 397 754 39098 252 40078
 533 41157 233 440 775 803 937 42525
 748 890 907 43182 434 763 44309 33
 512 758 863 984 45175 504 46057 62 70
 287 488 539 85 671 47075 198 388 766
 970 48084 159 83 375 779 843 49110 254
 782 50082 451 51360 52140 421 534
 53094 100 968 97 54114 229 37 55 447
 64 932 70 55269 886 56000 125 734
 57069 385 825 94 58039 275 584 716 964
 59022 321 614 740 63192 529 60 668
 821 904 61147 83416 421 616 837 934
 62105 270 71 363 426 63000 38 46 680
 120 64427 56 481 811 967 65867 66017
 94 52 208 805 931 67123 337 615 785
 68556 832 953 69139 84 221 402 81
 70095 102 200 51 360 613 773 958
 71172 332 40 692 773 72088 163 376
 742 886 73161 200 337 88 477 74029
 837 75593 703 916 29 54 91
 76228 310 58 61 93 595 637 77085
 238 374 415 78402 846 58 917 73 79013
 38 45 101 8 218 834 86 80182 692 786
 81082 141 223 663 827 82360 673 773
 83054 258 312 778 977 84013 151 82
 268 76 735 811 24 929 85011 149 238
 323 37 536 814 86256 533 47 705 89
 87082 502 39 99 650 60 730 961 88125
 87 453 685 841 89201 515 64 647 719
 90688 188 237 359 85 413 602 89
 877 91168 79 522 49 603 80 92197 396
 552 758 937 93198 336 37 541 659 849
 94 203 667 846 95030 169 330 740 894
 980 96300 658 69 919 76 83 97069 210
 47 98 880 82 98040 60 127 608 51 55
 786 897 99153 245 93 376 498 605 738
 833 950 100518 769 962 101279 95 362
 506 606 102124 243 76 312 429 615 31
 872 103570 964 91 104055 93 132 210
 88 777 829 105166 443 60 81 24 106070

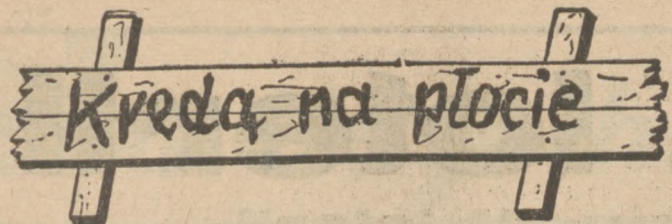
333 40 47 744 107076 116 275 365 434
 598 797 894 108159 569 802 109126
 336 416 617 795 996
 110187 222 516 667 89 898 111131
 233 112154 445 58 663 908 113005 446
 51 876 991 114187 90 380 579 996
 115003 255 355 915 117013 97 234 430
 532 606 753 118458 721 39 70 119059
 124 400 120087 311 849 121394 629 725
 122259 663 123002 4 146 357 426 940
 124241 66 418 822 981 125554 73 605
 8 947 91 126042 255 523 127022 454
 623 999 128149 200 24 592 662 700 58
 921 129026 128 568 621 130080 228
 46 474 504 718 131542 43 678 846 911
 132140 306 15 133060 386 695 710 911
 134005 50 322 541 882
 135256 424 599 863 906 136072 387
 433 512 46 57 65 884 941 137071 103 38
 288 450 548 627 138654 139257 329 36
 140011 64 143934 141250 68 361 424 777
 96 824 34 8 142048 183 378 550 97 860
 143274 611 753 947 144017 160 87 219
 312 476 873 994 145303 805 34 146039
 57 89 145 67 202 436 536 147433 947 79
 148138 312 565 622 783 149316 568 695
 977 91 150046 118 290 312 446 639 900
 151607 35 825 152035 58 64 469 95 631
 847 943 153187 235 52 792 876 154413
 727 846 155049 590 658 83 156695 704
 17 70 817 75 963 157207 158084 173 89
 279 159045 49 284 803 997

Wygrane po 250 zł

228 41 323 460 87 1012 86 121 45
 75 203 97 84 319 22 66 442 49 565 608
 93 707 58 897 2363 441 47 528 802 973
 3129 294 334 414 33 36 514 93 990
 4038 138 234 306 462 541 744 885 925
 39 81 5060 143 248 70 313 51 415 61
 76 551 701 3 31 6011 167 72 216 43 421
 37 9 516 57 65 77 690 7097 102 12 329
 214 78 301 90 423 529 66 695 8174 87
 44 56 407 607 71 7 763 808 69 955 83
 9034 46 304 96 481 795 855 97 942
 10020 72 186 466 693 809 56 61 900
 11246 434 38 57 807 68 986 12178 221
 559 667 704 814 16 76 930 75 13174 291
 538 91 660 877 14028 56 175 279 340
 401 28 72 582 98 634 719 15133 204 73
 303 30 49 413 56 84 88 632 99 743 983
 16012 51 301 87 70 417 515 760 833 907
 17003 74 121 85 229 61 406 30 589 646
 50 98 767 802 93 18024 209 18 335 408
 840 724 60 941 59 96 19076 94 385 78
 400 500 679 736 808 43 44 48 94 913
 20044 76 134 229 333 485 567 26 70 7
 671 723 819 944 21055 259 309 53 518
 35 61 62 66 857 924 58 73 84 22011 97
 119 97 235 418 75 89 540 911 23000
 141 64 337 39 336 613 707 88 905 24041
 96 185 385 454 94 96 572 97 486 90 755
 99 869 25052 272 342 64 444 596 628
 732 67 868 904 18 26034 65 185 201 84
 318 582 92 504 36 784 843 58 941 27134
 368 410 97 667 722 840 52 78 909 28149
 345 438 623 700 925 93 29077 83 337
 407 94 578 640 57 743 53 810 914 15 20
 30032 404 500 31014 197 319 25 417 31
 444 62 858 71 998 32125 43 204 339 76
 505 39 516 656 903 46 59 33017 74 196
 389 96 709 76 82 830 85 943 34074 96
 100 45 299 422 30 510 663 706 37 828
 79 930 35066 71 93 192 257 365 543
 635 798 910 74 36261 96 375 598 776
 873 97 37098 242 322 444 52 623 804
 38016 72 394 455 627 729 64 823 37 86
 39003 42 175 215 91 397 595 662 796
 81 74 40176 207 19 22 42 46 441 70
 790 967 95 41036 292 408 627 75 787
 42085 210 78 376 403 789 836 41 70
 43051 266 520 69 78 94 97 625 834 38
 44444 653 799 966 45017 170 251 309
 18 68 642 903 46060 114 205 314 428
 33 625 793 872 941 71 47038 211 327
 456 668 787 805 90 917 55 48010 53 391
 520 782 832 936 49182 298 375 155 64
 739 812 15 958 63 73 50021 54 9 286
 760 86 51098 81 66 98 216 460 661 80
 749 60 901 96 52171 75 99 296 393 585
 692 42 720 41 964 53034 63 110 47 242
 633 429 519 691 721 50 61 55002 170
 77 375 98 408 505 915 55120 349 436
 63 534 664 711 811 56061 145 51 219
 33 79 321 427 72 515 779 836 986 57137
 292 360 573 80 618 737 80 58000 20 62
 78 101 39 88 227 55 57 347 41 17 581
 682 802 21 972 59044 181 227 48 342
 601 35 710 35 842 60131 69 98 228 35
 58 348 510 39 72 641 795 880 61099 141
 71 218 312 35 443 515 743831 942 54
 62010 196 314 25 488 610 750 811 44
 63048 92 103 207 40 307 21 24 79 416
 58 549 75 902 49 64015 109 66 211 94
 769 802 65008 15 38 124 226 325 63 504
 83 727 91 75 905 20 71 66129 388 452
 864 613 37 881 945 85 67033 135 244
 273 74 478 512 640 700 16 46 804 901
 97 98 68165 251 95 417 597 99 640 823
 92 922 69058 108 33 257 425 557 650
 64 737 864 942 97 70184 93 368 412
 634 778 89 829 949 84 71034 338 428
 873 677 796 898 939 72172 216 31 36
 56 58 450 768 802 49 88 949 73036 192
 259 548 72 928 88 74117 207 38 39 354
 443 84 543 617 75043 62 206 36 313 87
 400 669 81 792 814 62 91 999

III-tie ciągnięcie Wygrane po 250 zł

36 489 645 735 880 1372 489 99 627
 936 2025 90 263 543 634 52 761 3173
 394 848 87 4168 300 478 526 918 74
 5110 263 531 6054 133 44 465 543 702
 816 7328 85 521 93 804 8470 520 99 711
 804 48 87 9071 130 52 220 10 149 608
 952 73 11144 448 878 86 12148 281 668
 785 803 13061 263 394 585 769 835
 14068 106 432 3 15 446 756 804 83 16211
 17764 807 18199 451 9 84 641 740 808
 19218 391 745 20001 287 350 500 897
 976 21120 288 338 618 34 812 980 22059
 63 231 498 635 23110 31 794 24015 309
 90 490 530 771 25013 40 301 486 720 843
 990 27125 62 552 737 915 28190 436 70
 600 56 805 959 29750 935 99 30002 155
 262 639 31087 118 419 509 19 674 747
 931 32095 247 384 430 551 686 836
 333067 65 111 34108 11 229 385 93 424
 501 35119 282 97 647 36166 252 340 496
 521 720 37116 22 224 309 443 5133 678
 38167 894 39172 327 511 858 40034 129
 301 84 760 943 62 41153 55 70 7 308 491
 9 562 968 42508 43088 119 43 324 42 815
 990 44125 603 5 885 995 45259 405 6
 46036 129 97 431 43 723 904 47024 480
 98 636 702 902 48473

Wycieczka do Warszawy

I zobaczył człowiek tę Warszawę, zabrawszy się z Wilna z wycieczką. Jechali z nami i chłopcy, ubrani jak stali, po chłopsku, i inteligenty we włosiańskich, znaczy się regionalnych strojach. Dziwili my się ichniej odzieży, bo jakże to ma być: nas mają w Warszawie ustrojonych oglądać, czy my Warszawę? A to, każe się, mamy się oglądać i zbliżyć wzajemnie.

Zbliżyli my się zrazu z Polskim Radiem. Tam wszystko tak ostrożnie, a miękko urządzone, żeby każdy głos z boku potłumić. I wchodzić można nie wszędzie, bo w jednym studiu to Żydówka śpiewa, a w drugim widać przez szybę, jak cała kapela żydowska koncertu się uczy... Tak i nie sposób dostać się komu innemu w to studio.

Pokazawszy nam w radio samą nowoczesność, dali nam poznać także i starożytność Warszawy... Że to miasto niby stare, pobudowane jeszcze dawniej, niż pan komisarzyczny prezydent swoją powinność sprawuje. Tak i powiedli nas w Rynek Staromiejski. Dawni ludzie ładnie potrafili malować kamienice, no szkoda, że malowanie zniszczone ze starości.

W ta pora widzę, jak nasze inteligenty patrzą po domach, a coś zapisują.

— Ot, niedobrze — pomyślał sobie człowiek. — Wilno później będą pytali o kolory tych domów, jeśli nam wycieczkę zorganizowali.

Uczynni ludzie są w tej Warszawie, tylko obyczaj dziwny. Bo ja i sam, bez wycieczki, chodził po stolicy. Bywszy na przedmieściu, pić mi się zachciało. Patrząc: „Herbaciarnia”, tak dawaj — zamówił ja herbaty, a oni śmiech, że nie

ma... Że to w herbaciarni u nich tylko wódka się pija. Dziwne miasto...

A najdziwniejsze w Warszawie tramwaje: numerów krocie — jedne proste, drugie z paskiem zielonym, a któredyś jaki chodzi, to niezwykajny człowiek polapać się nie może. U samych warszawiaków nie dopytasz się także, bo kurs, powiadają, co niedziela się zmienia. I jedziesz bez gwarancji: a to linia się zatka i staną sznurkiem tramwaje, a to inną drogą niż przepisowo pojedzie, bo gdzieś ulica zajęta... Tylko opłatę chytrze z góry biorą.

Tak i z wycieczki wspomnienia ładne, a pouczające.

ŚWIST-POŚWIST

Ciężkie warunki dla amerykańskich detektywek

Dyrektor policji nowojorskiej ogłosił konkurs na 5.000 wolnych miejsc detektywek.

Warunki, jakie ogłoszenie stawia kandydatom, są następujące:

Wiek 21—29 lat. Waga — co najmniej 59 kg. Wysokość — 1,60 m. Dobre nogi i bystry wzrok (okulary wykluczone!). Kandydatka musi lekko przeskoczyć płot wysokości 1,50 m, musi być tak piękna, jak gwiazda filmowa i tak sprytna, jak detektyw, musi mieć zimną krew, musi umieć wszystkie sztuczki uwodzenia mężczyzny przy nieskalanej cności.

Jeżeli dyrektor policji nowojorskiej będzie chciał naprawdę powiększyć szeregi nowojorskiej policji żeńskiej, będzie prawdopodobnie zmuszony warunki powyższe nieco zmodyfikować.

Dziennikarz w sieci szpiegostwa

Sam na sam z bestią

Smierć w abisyńskim sztylecte

VII

Głuchy zgrzyt zamykanych drzwi oznaczał wyjście draba z rudery, mnie się wydał zamknięciem grobowca. Zapanowała martwa cisza zakłócana szumem płonącej lampy. Żółte światło mdło oświetlało podziemia potęgowało nastrój grozy.

Twarz Abisyńczyka skrzywiona grymasem tamowanej wściekłości wyglądała szaro, w migdałowych oczach czaiła się fanatyczna nienawiść...

— Po co ja mu dałem w zęby? — przyszła spóźniona refleksja. — Trzeba go było tylko odepchnąć...

Teraz na rozmyślania czasu nie było. Kolorowy człowiek wolno się przybliżał, patrząc mi uparcie w oczy. Czulem się bardzo niewyraźnie, lecz za wszelką cenę postanowiłem utrzymać równowagę i nie pozwolić nie sprokować.

— Być może — myślałem — że chce mnie tylko nastraszyć i bawić moim lękiem. Na to pozwolić nie mogę. Jeżeli ma inne, wrogie zamiary, to tylko spokój i odwaga mogą go ośmielić.

Łatwiej jednak jest rozumować logicznie niż te logiczne wnioski w życiu zastosować. Jeżeli Abisyńczyk mnie zaatakuję zostanie tylko walka, bo o ucieczce z zamkniętej piwnicy mowy być nie może.

Nadrabiając mina, wyprostowałem się, wysuwając pierś do przodu i z uśmiechem zapytałem:

— Cóż mi się pan tak przygląda? Uśmiech wypadł nie szczerze, a głos brzmiał drewniano. Abisyńczyk tego nie widział, lecz szara, wykrzywiona mściwością twarz drgnęła.

— Czemu patrzają tak uparcie? Chcę zobaczyć, jak wygląda człowiek, który mnie uderzył. Który mnie znieważył i dotąd... żyje.

Powiedziawszy to wyjął sztylet. Błyskawiczny ruch, z jakim wyciągnął ostrze, dziwnie kolidowało z wolnymi kocimi ruchami i głuchą ciszą podziemi.

— Znieważył... i kogo znieważył...!

Mnie, który w prostej linii...

— Może pan nie kończyć, wiem kim pan jest.

Zaniemówił ze zdziwienia.

— Kim jestem?

— Mordercą i tchórzem napadającym na bezbronnego.

Opuścił sztylet.

— Tak... wy, Europejczycy macie inne pojęcie o honorze.

Chwilę, jakby się namyślał, po czym poszedł na górę i po chwili wrócił z bagnietem w rękę. Bagniet był zwykły, wojskowy, trochę zarżewiał, pochodzący jeszcze z czasów wojny.

Wspaniałym gestem, niby udzielonego rasa, rzucił mi swą broń. Złapałem w powietrzu, sztylet był precyzyjny. Abisyńczyk chwilę ważył w rękę bagniet, po czym raptownym ruchem rzucił kapelusz i marynarkę, w migdałowych oczach błysnęło wyzwanie.

Przypomniał mi się widziany kiedyś w kinie pojedynek na noże. Tylko, że tam byli apasze w czerwonych szalikach, a tu jakiś kacyk afrykański i — ja.

Poruszył się. Ścisnąłem rekojęść sztyletu. Cicho, bezszelęstnie poczęliśmy krażyć koło stołu. Jak dwa wściekłe koty...

Wtem nagle rozległ się zgrzyt, dudnienie szybkich kroków i na schodach ukazała się postać kobiety. Aktorka szpieg stała, jak wryta, patrząc na nas. Moja bywawczyń zjawiała się po raz drugi w najgroźniejszym momencie.

Powitałem ją uśmiechem, który o mało nie stał się moją zgubą. Abi-

NIE BĄDŹ PRÓŻNA...

Matka do Elżuni — Elżuniu nie powinnaś tak często stać przed lustrem, małe dziewczynki nie powinny być próżne.

— Mamusiu, ja nie jestem próżna. patrzę do lustra tylko dlatego, aby się przekonać, czy jeszcze stoję w tym samym miejscu.

syńczyk korzystając z mojej chwilowej nieuwagi rzucił zniemacka bagnietem. Poczulem silne uderzenie w pierś, bagniet uderzył rekojęścią. Gdyby rzucił swym sztyletem przesyłbym mnie na wyłot, jak nic...

Kobieta krzyknęła i rzuciła się ku nam, w rękę jej błysnął rewolwer. — Ach, ty psie! W ten sposób pilnujesz powierzzonego ci więźnia? Nikczemniku!

Afrykańczyk pokornie opuścił głowę, tylko na wargach widać było pianę wściekłości.

— Oddaj broń — rozkazała kobieta.

Oddała.

— A teraz ja pana biorę ze sobą — zwróciła się do mnie.

Nie czekałem na powtórzenie rozkazu. Chwyciłem kapelusz i szybko skoczyłem na schody. Stojąc w otworze sklepienia spojrzałem w dół. Oparty o stół, pochylony stał Abisyńczyk, kobieta patrzyła na niego z odrazą. Schowała broń do woreczka poczęła wchodzić na górę.

Kiedy się znaleźliśmy w ciemnym korytarzu przy drzwiach, zatrzymałem się.

— Po raz drugi uratowała mi pani życie. Jak mam się za to odwdzięczyć?

— Nie mam czasu na rozmowy i sentymenty. Ponpon chce pana „wykobić”. To on nastąpi tamtego... czarnego.

— Ale dlaczego? Przecież mister Shaw, nie chce mej śmierci.

— Nie.

— Zatem Ponpon nie słucha Shawa?

— Niech pan się nie stara za dużo wiedzieć — rzekła zniecierpliwiona.

W tej chwili usłyszeliśmy zajeżdżające auto. Kobieta zaklepała cicho chwyciła mnie za rękę. Pótykając się wpadliśmy do jakichś zakamarków ciemnego labiryntu rudery.

— Nie oddychać — szeptała mi do ucha.

CH.

(D.c.n.)

Mieczysław Rudnicki

SERAFIN GRZYDYL
POWIEŚĆ WSPÓŁCZESNA

— Zatem zechcą panowie wracać do swoich mocodawców i zapewnić ich, że nic nie grozi ich życiu — rzekł magister, — pan Bibergeil zaś zechce pofatygować się do mojego gabinetu.

Wiceburmistrz wrócił do magistratu zielony z tajej wściekłości i całą złość wylał na Grzdyla, który właśnie zażądał kilkudniowego urlopu. Bibergeil rozkrzyczał się na cały budynek, zarzucając sekretarzowi lenistwo, niedbalstwo, wrogość względem miasta i groził wyciągnięciem konsekwencji.

Grzdyl na razie słuchał cierpliwie, potem stanął przed piejącym z wysiłku przełożonym i ujął go mocno za ramię.

— Co się pan tak piekli? — spytał. — Wściekły pies pana pogryzł, czy co? A nie groź pan konsekwencjami, bo one mogą osiągnąć właśnie pana.

— Co jest? — szarpnął się Bibergeil.

— A to, że jak wylecę stąd, to trafię do prokuratora i opowiem mu ciekawe rzeczy o wiceburmistrzu niechcickim.

Bibergeil posiniał, zachłysł się, ale momentalnie uspokoił się, grzecznie poprosił Grzdyla o zajęcie miejsca i zaczął tłumaczyć się zdenerwowaniem.

39

prosząc, by pan sekretarz nie miał mu za złe chwilowego uniesienia. Grzdyl obiecał zachować dyskrekcję co do spraw pana burmistrza i otrzymał nie tylko żądany urlop, ale i solidną zaliczkę na pensję.

Z gotową asygnatą powędrował do burmistrza po podcyfrowanie jej, po czym wdał się w rozmowę z ojcem miasta, wykładając mu, że powinien nieco ukrócić swego zastępcę.

— Bo to nawet nie wypada obecnie tak ciągle iść na rękę żydom — tłumaczył — teraz wieje inny wiatr.

— Pan sam jest w najlepszych stosunkach z żydami — odpowiedział burmistrz.

— I pozostanę nadal — stwierdził Grzdyl — to mi jednak nie przeszkodzi napsioczyć głośno na żydów i stanąć czasem w opozycji do takiego Cymerdufta czy Mangota, bo, panie burmistrzu, muszę dbać o opinię i nie chcę płynąć wyraźnie przeciw prądowi.

— Żebym to ja tak mógł — westchnął burmistrz — ale ja, panie, jestem zależny od rady.

— Wsadzili pana do kieszeni — poufnie dodał Grzdyl.

— Otóż to — mruknął burmistrz, cyfrując asygnatę.

Tymczasem Bibergeil myślał o Grzdylu. Krzywił się niemilosiernie, targał bródkę, bębnił palcami jakiegoś marsza, aż powziął określoną decyzję. Gdy wieczorem spotkał się z Cymerduftem, zakomunikował mu że należy dolożyć starań, by Grzdyl mógł opuścić zajmowane stanowisko.

— To jest niebezpieczny człowiek, jego się trzeba pozbyć, ale tak, by jeszcze był wdzięczny za to. Jego trzeba stąd zabrać i przenieść na lepsze miejsce gdzieś daleko od Niechcic.

Grzdyl ukończywszy przygotowania do wyjazdu ruszył na poszukiwania Janickiego. Szczęśliwym

trafem napotkał go w jednej z bocznych ulic i gwałtem prawie zaciągnął do cukierni, zajmując stolik w najciemniejszym kącie.

— Spisek pan knuje czy co? — zażartował Janicki, spostrzegłszy manewry Grzdyla.

— Spisek nie spisek, ale rozmawiać lepiej jak najdalej od uszu ludzkich — sentencjonalnie odpowiedział Grzdyl. — Otóż, panie kochany, rzecz jest w tym, że Bibergeil wścieka się z powodu waszego ostatniego wiecu.

— Jakiego wiecu? — zdziwił się Janicki. — Ja nie urządzam żadnych takich szopek.

— Po co pan udaje? Mówię o zebraniu przy kościele, na którym walcowaliście żydów.

— Ach, o to chodzi — obojętnie odpowiedział Janicki. — Najpierw nie ja zwołałem zebranie, a następnie co mnie może obchodzić cały ten kahał magistracki?

— Ale ich obchodzi wasza akcja, bo dzięki niej mogą być jeżeli nie utraceni, to mocno zaszachowani. Ja to wiem doskonale.

— Naturalnie, gdyż idąc ręką w rękę z burmistrzem Gótką, inżynierem Bibergeilem czy ławnikiem Cymerduftem, wprowadzając na kasjerstwo Nabałdasznika, musi być pan wtajemniczony w macherki magistrackie.

— Ależ, panie Janicki, pan zupełnie fałszywie jest poinformowany o mojej roli w zarządzie miejskim. Nie przeciwstawiam się moim zwierzchnikom, to prawda, ale i pan tak by robił, nie chcąc stracić posady. Co do Nabałdasznika zaś, to nie ja go angażowałem.

— Ale mu pan torował drogę. Jest mi to zresztą obojętne, a nie mam czasu na długie rozmowy. Jaki konkretny interes ma pan do mnie?

(Dalszy ciąg nastąpi)

PRENUMERATA MIESIĘCZNA — 2 ZŁ

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
Warszawa, ul. Zgoda 5

Telefony Redakcji: 3.25-08; 3.25-10; 3.25-11

Do rozmów międzymiastowych 3.25-09.

Administracja czynna od 9 — 17

Wydawca: 3-ka Wyo. Nowa Prawda sp. z o.o.
Redaktor: F. Kwieciński

sekretarz Redakcji przyjmuje codziennie od godz. 17—18.

Rękopisów niezamówionych Redakcja nie zwraca

Konto rozrachunkowe Nr. 218.

CENY OGŁOSZEN Ze wiersz milimetry lub jego miejsce na stronie tytułowej — zł 1.25; w tekście zł 0.80; za tekstem — zł 0.40; drobne 15 gr za wiersz; prace poszukiwane i zofiarowane — 10 gr za sto wo. Drobne — najmniej 10 wyrazów. Nekrologi — 50 gr mm, miejsce zastrzeżone 25% drożej; tabelaryczne i bilanse — 50% drożej. Wyrazy tłustym drukiem liczą się podwójnie. Duże litery — liczą się za słowo. Zagraniczne 50% drożej. Komunikaty (N) — 2 zł za mm. Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada